

ANUL XXXI
27
(1364)
Sâmbătă
2 iulie
1988
8 pagini
4 lei

Luceafiărul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Săptămânal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central al partidului a analizat și aprobat, în unanimitate, propunerile Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central cu privire la creșterea retribuțiilor întregului personal muncitor, precum și a pensilor. Prin aceste măsuri se asigură realizarea unor hotărâri importante ale Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului privind creșterea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor — felul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste multilaterale dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România. (Aplauze puternice, prelungite).

După cum s-a văzut din materialele studiate și aprobate, se va majora cu 10 la sută retribuiția întregului personal muncitor, de aproape 7.900.000 de persoane. În acest cadru, retribuiția tarifară se majorează cu 8 la sută, iar retribuiția variabilă cu 2 la sută. Am pus, și de data aceasta, accentul pe majorarea în mod deosebit a retribuițiilor tarifare, pentru a asigura, în acest fel, o stabilitate și garanție a veniturilor reale obținute prin muncă și crearea condițiilor pentru aplicarea fermă a acordului global. Retribuiția medie nominală va crește de la 2.980 la 3.285 lei.

Trebuie subliniată în mod deosebit creșterea retribuțiilor tarifare minime, de la 1.500 lei lunar la 2.000 lei lunar, cu un spor de 33 la sută. Se poate spune că, de fapt, este cea mai mare creștere a retribuției din anii socialismului — și aceasta este în strînsă concordanță cu politica generală a partidului nostru, de a asigura o creștere echilibrată a veniturilor tuturor oamenilor muncii și, în primul rînd, a celor cu venituri mici. (Aplauze puternice, prelungite).

De această majorare vor beneficia, începînd de la 1 august pînă la 1 octombrie, peste 2.500.000 de persoane. După cum pe drept cuvînt s-a subliniat și în plenară, aceasta se referă în deosebi la personalul muncitor tînăr, aflat în primii ani de activitate în producție, sau în diferite alte sectoare.

În același timp, creșterea retribuției nu va duce la creșterea chiriilor sau la diminuarea alocațiilor pentru copii, pentru personalul muncitor care beneficiază de majorarea retribuției. Mărirea retri-

buției se va realiza, pînă la sfîrșitul anului, pentru 4.470.000 de oameni ai muncii, care reprezintă aproape 60 la sută din întregul personal muncitor.

Pentru restul personalului, majorarea retribuției se va face în mod eșalonat, începînd de la 1 martie 1989 și se va încheia la 1 august 1989. Astfel, în a doua parte a anului 1989, întregul personal muncitor va primi retribuția majorată.

Prin majorarea mai accentuată a retribuțiilor mici, raportul dintre retribuția minimă și maximă pe economie, va fi de 1 la 4,70, față de 1 la 5,35, în prezent, și față de aproape 1 la 10, în 1965.

În același timp, prin aplicarea măsurilor etice și echității socialiste, asigurînd, în același timp, coerența materială și diferențierea necesară între retribuția minimă și maximă, între diferite sectoare de activitate.

Odată cu majorarea retribuțiilor are loc majorarea pensilor de asigurări sociale de stat pentru muncă și limită de vîrstă, pînă la 3.000 lei lunar, în medie cu 8 la sută. De această majorare a pensilor vor beneficia 97 la sută din totalul pensionarilor din această categorie, circa 1.350.000 de persoane. În acest cadru, pensia pentru limita de vîrstă, cu vechimea de muncă integrală, va ajunge la media de 2.000 lei, iar pensia minimă la această categorie va crește cu 22 la sută, de la 900 lei lunar, la 1.100 lei lunar.

Pentru pensionarii cu vechimea în muncă incompletă, dar care au cel puțin 10 ani de muncă, pensia minimă crește cu 45 la sută, de la 550 lei lunar, la 800 lei lunar. De asemenea, pensia minimă pentru gradul II de invaliditate se majorează cu 33 la sută — de la 600 lei, la 800 lei, lunar. În același timp, se majorează pensile invalizilor de război — mai mici de 3.000 lei lunar — în medie cu circa 17 la sută, iar pensia minimă, cu 45 la sută, de la 550 lei lunar, la 800 lei lunar.

Măsurile de creștere a retribuțiilor și a pensilor au un caracter profund social și umanitar, ogîndînd justetea politicii partidului nostru, a României socialiste, care pune în centrul activității sale omul, bunăstarea și fericirea sa. (Aplauze puternice, prelungite).

Prin majorarea retribuțiilor, în

anul 1990, cînd întregul personal muncitor va primi retribuția nouă, majorată, fondul de retribuție va crește cu peste 29 miliarde lei anual. Merită, deci, subliniat faptul că în 1965 fondul de retribuție total reprezenta circa 57 miliarde lei, iar în urma majorării retribuției va ajunge la peste 300 miliarde lei — ceea ce reprezintă o creștere de 5 ori și jumătate a fondului general de retribuție. Dacă mai adăugăm la aceasta și cele aproape 48 miliarde lei impozitul pe retribuție care se suportă în prezent de întreprinderi, atunci înțelegem și mai bine uriașă creșterea a fondului de retribuție, a venitului general al oamenilor muncii din retribuție, ca urmare a activității depuse.

În același timp, prin aplicarea măsurilor etice și echității socialiste, asigurînd, în același timp, coerența materială și diferențierea necesară între retribuția minimă și maximă, între diferite sectoare de activitate.

Odată cu majorarea retribuțiilor are loc majorarea pensilor de asigurări sociale de stat pentru muncă și limită de vîrstă, pînă la 3.000 lei lunar, în medie cu 8 la sută. De această majorare a pensilor vor beneficia 97 la sută din totalul pensionarilor din această categorie, circa 1.350.000 de persoane. În acest cadru, pensia pentru limita de vîrstă, cu vechimea de muncă integrală, va ajunge la media de 2.000 lei, iar pensia minimă la această categorie va crește cu 22 la sută, de la 900 lei lunar, la 1.100 lei lunar.

Pentru pensionarii cu vechimea în muncă incompletă, dar care au cel puțin 10 ani de muncă, pensia minimă crește cu 45 la sută, de la 550 lei lunar, la 800 lei lunar. De asemenea, pensia minimă pentru gradul II de invaliditate se majorează cu 33 la sută — de la 600 lei, la 800 lei, lunar. În același timp, se majorează pensile invalizilor de război — mai mici de 3.000 lei lunar — în medie cu circa 17 la sută, iar pensia minimă, cu 45 la sută, de la 550 lei lunar, la 800 lei lunar.

Măsurile de creștere a retribuțiilor și a pensilor au un caracter profund social și umanitar, ogîndînd justetea politicii partidului nostru, a României socialiste, care pune în centrul activității sale omul, bunăstarea și fericirea sa. (Aplauze puternice, prelungite).

Prin majorarea retribuțiilor, în

fel, este singura cale pentru a asigura ca majorarea retribuțiilor și pensilor să se reflecte în mod corespunzător în veniturile oamenilor muncii, în ridicarea puterii lor de cumpărare, a bunăstării întregii națiuni. (Aplauze puternice, prelungite).

Toate acestea au devenit posibile ca urmare a faptului că, în prima jumătate a actualului cincinal, am obținut rezultate importante — așa cum am menționat în expunerile precedente — în dezvoltarea economică și socială a patriei noastre.

Mai avem, însă, o jumătate de cincinal — doi ani și jumătate din cel de-al 8-lea cincinal — și se impun măsuri hotărîte, în toate domeniile de activitate, pentru îndeplinirea în bune condiții a planului pe acest an, a planului cincinal, pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor strategice de trecere a patriei noastre la un nou stadiu de dezvoltare, de îndeplinire cu succes a Programului partidului de față și a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare spre comunism. (Aplauze puternice, prelungite).

Stimați tovarăși,

În întreaga țară se desfășoară o largă dezbateră în partid și cu întregul popor a Tezilor Comitetului Politic Executiv din 29 aprilie, care urmează să facă obiectul unei plenary speciale a Comitetului Central al partidului.

Este necesar ca, pînă la plenară, să acționăm în toate sectoarele pentru îndeplinirea măsurilor stabilite de Comitetul Politic Executiv în ceea ce privește realizarea în viață a celor mai importante prevederi, de modernizare, de perfecționare a activității economico-sociale, de creștere a rolului conducător al partidului în toate domeniile de activitate. Astfel, la plenară să nu discutăm ce trebuie să facem, ci să facem bilanțul realizării în viață a prevederilor privind perfecționarea și modernizarea întregii noastre activități și să aprobăm noile măsuri, pentru întregul cincinal, privind dezvoltarea intensivă și la un nivel tehnic și științific superior a întregii — activități economico-sociale, de ridicare a României pe noi culmi de progres și civilizație. (Aplauze puternice, prelungite).

Continuare în pag. a 2-a

Agenda politică românească din săptămîna care s-a încheiat a cuprins evenimente de referință pentru viața economică și socială a țării. Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu a avut loc plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român, plenară în dezbaterile și hotărârile căreia un loc important l-au ocupat propunerile privind majorarea retribuțiilor personalului muncitor în anul 1988-1989, cele privind majorarea pensilor precum și unele probleme internaționale.

Plenară a reafirmat angajamentul ferm al comunistilor, al tuturor oamenilor muncii de a acționa, cu dăruire și abnegație, în spirit revoluționar, pentru îndeplinirea neapăsătoare a obligațiilor și îndatoririlor secretarului general al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru îndeplinirea integrală a prevederilor pe 1988, pentru realizarea tuturor planurilor și programelor de dezvoltare economică și socială a țării, asigurîndu-se, print-o activitate de

înaltă calitate și eficiență, creșterea nemtrănită a venitului național și, pe această bază, a nivelului de trai al întregului popor, felul suprem al politicii Partidului Comunist Român.

Plenară a dat expresie adevins deplină a tuturor cetățenilor patriei la politica externă, principială, constructivă a partidului și a statului nostru, inițiată și promovată cu consecvență de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitate proeminentă a vieții internaționale, care acționează cu înaltă răspundere față de destinele poporului român, față de soarta întregii omeniri, pentru edificarea unei lumi mai drepte și mai bune, fără arme și războaie, o lume a păcii, înțelegerii și colaborării, pentru împlinirea aspirațiilor de libertate și progres ale tuturor națiunilor.

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele

Frontului Democrației și Unității Socialiste a avut loc plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste, înalt și cuprinzător forum democratic, în cadrul căruia tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o importantă cuvîntare.

În prezența secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-au desfășurat lucrările Sesiunii Marii Adunări Naționale, forum legislativ suprem al țării care a dat putere de lege propunerilor privind majorarea retribuțiilor personalului muncitor, a pensilor precum și altor proiecte de legi care privesc viața economică și socială.

Prin amploarea și semnificația lor, evenimentele acestei săptămîni s-au constituit într-un nou prilej de manifestare a unității indistructibile a poporului în jurul partidului, al secretarului său general, precum și a hotărîrii ferme de a face totul pentru îndeplinirea mărețelor programe de dezvoltare economică și socială a patriei.

SCRIITORII VORBESC DESPRE PATRIE

Cosmogonia firelor de iarbă

Între pămîntul din care sînt făcuți și venicia bolților instalate, ca o dovadă măsurabilă a tuturor pașilor mei petrecuți prin vîdurile vîrstei, de la inconștiența jocului dîmii pînă la complicatul postulat al apăsării de pîne, după bar și precipe, percep neliniștile ierburii și neostetele sale puteri abisale lăstate să urce-n bătaia vîntului, cu fiecare nouă rotire de zodie, fiind uimit întodeauna de cloocul sevelor viei, mai dănuitoare și mai tari decît toate coasele lumii puse la un loc.

Ocenele de iarbă, cu valurile fosnoare și născătoare de povești, au fost prilejul meu de călătorie perpetuă spre tîrmurile unui mirific tîrm unde s-au strămutat pe rînd curvențele de taină ale neamului din care mă trag și s-au făcut semințe și s-au făcut legende fără de care nu s-ar putea alege lumina de întineric, oriul de neophân, binele de rău, bucuria de intristare, adevărul de minciună, zicerea de tăcere.

Cînd se coșete iarbă și aerul se umple de mireasma înconfundabilă a singelui său volatilizat, redescopăr sub străile mele urbanizate stringerea de inimă a firii țărănești, fire de care nici nu mi-a fost vreo dată rusine și nici n-am să încerc vreo dată a mă decotorosi prin complicate operații estetice, de dragul modelor cosmopolite și-n schimbul unor prea costisitoare cununi de lauri pătrelnici.

Mi-e dragă iarbă și mi-e mai scumpă decît toți bulgării de aur culeși din bălțile de lacrimi și de singe ale războaielor mai mari sau mai mici, mai lungi sau mai scurte, cite s-au abătut vremelnice, cu legea focului, a fierului și-a simincii, peste numele omului — firul de iarbă cel mai ciudat, cel mai pălpînd, cel mai cunosător și cel mai necunoscut din toate firele de iarbă cite-a iuit și va tri pămîntul, în zborul său prin necuprinderile oceanelor stelare.

Am văzut piețe orgolioase, din trufeșe cetății care s-au socotit și încă se mai socotesc cîrmuitoare peste soarta întregii omeniri, am văzut cîri triumfale și ambițioase structuri îndalțate războinicilor, pe care iarbă le-a impresurat cu ostirile măruntelor sale fire și le-a trecut încet, încet la sinul său tăcut și încăpător și prielnic uitării.

Abia cînd pretul citorva fire de iarbă, devenite elixir pentru sufletele omeniești prea tehnice, redescopăr sub străile mele urbanizate stringerea de inimă a firii țărănești, fire de care nici nu mi-a fost vreo dată rusine și nici n-am să încerc vreo dată a mă decotorosi prin complicate operații estetice, de dragul modelor cosmopolite și-n schimbul unor prea costisitoare cununi de lauri pătrelnici.

George Târnea

Continuare în pag. a 3-a

ÎNALTE ORIZONTURI

Tezele din aprilie prezentate de secretarul general al partidului au primit, în acel consens larg al dezbaterilor care au loc în întregul partid, în întreaga țară, o nouă și elocventă motivație de ordin teoretic și practic prin lucrările recente — constatări de lucru cu activul și cadrele de bază din domeniile activității organizatorice, ideologice și politico-educative. Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu reia și dezvoltă concepte și idei care în esență tor pomesc de la experiența anilor construcției socialiste și sintetizează, într-o viziune a realității practice dar și a celeia care tine de formarea și afirmarea unui nou tip de constituție moral-politică și socială, un vast și prodigios program revoluționar ale cărui temelii și consecințe trebuie căutate în

chiar dialectica și profunzimea mersului nostru ascendent, în această chemare de noi și înalte orizonturi pe care o lansează însăși nevoia noastră de perfecționare, de afirmare a progresului și civilizației în toate domeniile de activitate. Să avem permanent în vedere și să nu uităm niciodată, sublinia secretarul general al partidului, că procesul revoluționar nu s-a încheiat și nu se va încheia, că avem obligația, ca revoluționari, să asigurăm conducerea și dezvoltarea conștientă a transformărilor revoluționare. Prințr-o atare viziune realitatea intră în cîmpul de gravitație a ideilor, a scopurilor înalte și înriuitoare, tot astfel cum acestea, pe măsură ce înaintăm în lumea construcției materiale a societății, devin un stăruitor și omniprezent criteriu al muncii, al gândirii și creației, al vieții.

A asigura conducerea și dezvoltarea conștientă a transformărilor revoluționare este tocmai ceea ce implică azi, la nivelul întinsei experiențe pe care societatea o detine, și voința politică de acțiune, și cunoașterea, și hotărîre fermă de a face totul pentru cauza poporului și a patriei, forța de dăruire și angajare, spirit înalt, responsabil, revoluționar. Dintr-o asemenea perspectivă Eșpurerea cu privire la perfecționarea activității organizatorice, ideologice și politico-educative, în vederea creșterii rolului conducător al partidului în întreaga viață economică și socială, are caracteristicile unor reflecții de cea mai mare importanță și se constituie într-un amplu și călăuzitor document al actualității.

Continuitatea și amploarea procesului revoluționar în care sînt angajate economia, știința, învățămîntul și cultura nu reprezintă numai opțiunea în plan ideal a societății ci chiar modul concret și explicit prin care, pornind de la actualul stadiu

A. I. Zăinescu

Continuare în pag. a 2-a

CÎNTEC

Cu flaute de iarbă și riuri de culori ni se revorsă vara-n auz și în privire, printr-un țînut cu lanuri călătorînd în zori, noi vom călca prin rouă cu teamă și uimire.

Ne vom atinge tîmpla de firele de iarbă și cerul ne va curge sub pleoape luminînd,

pădurea de mesteceni foșni-va iarăși albă — desigur ne va ninge polenul din cuvînt.

Și niciodată ora nu va-nflori mai pură și niciodată cerul mai fraged nu va fi, în cerul armoniei, în ritm și cu măsură vor undui mirese și riuri și cîmpii.

Eugeniu Nistor

CÎMPIE

Cîmpie aburînd a griu și-a fructe lin rostogolite, mă furi puțin cite puțin printre fîntînile topite

rînîta palmă de pămînt în geana holdei viitoare,

tu fremătîndu-te în vînt sub ploaia dulce, roditoare

mă ceri în universul tău ca pe-o felie de lumină, cîmpie răzvrătită-n roua ho-delor grele ce-or să vină.

Nicolae Arieșescu

Cuvintarea tovarasului Nicolae Ceausescu

Urmare din pag. 1

Stimați tovarăși,

Ați luat cunoștință de schimbul de scrisori dintre Comitetul Central al Partidului Comunist Român și Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar. Așa cum ați reținut, Comitetul Central al partidului nostru a considerat că este necesar să se adreseze Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar pentru a atrage atenția asupra înfrățirii relațiilor dintre partidele și țările noastre...

Am propus — după cum ați reținut — o întâlnire a delegațiilor Comitetelor Centrale ale celor două partide, pentru a discuta această situație și a stabili măsurile pentru lichidarea stărilor de lucruri negative...

După o lună și jumătate, am primit scrisoarea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, ca răspuns la scrisoarea noastră. Ați auzit conținutul acestor scrisori; unii tovarăși care au luat cuvântul l-au și caracterizat. Nu doresc să mă opresc asupra acestor scrisori.

În Comitetul Politic Executiv am reținut însă faptul că, până la urmă, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar declară că înțelege și consideră că problemele din România trebuie soluționate numai de Partidul Comunist

Român. Ne-am așteptat să se tragă concluziile din această declarație.

Am reținut, de asemenea, faptul că tovarăși unguri se declară de acord pentru realizarea unor întâlniri, în mai multe etape, în vederea discutării problemelor dintre cele două partide și țări. Dar, din păcate, nu au trecut prea multe zile de la primirea scrisorii și au apărut noi manifestări cu caracter sovinit, naționalist, antisocialist și antisocialist...

Este îndreptățită întrebarea care s-a pus aici și cu privire la faptul dacă sînt condiții necesare pentru buna funcționare a ambasadei române la Budapesta. Vom analiza cele propuse, în raport și de poziția ce va fi adoptată, în continuare, de conducerea de partid și de stat a Republicii Populare Ungare.

Este bine cunoscut că Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România au acționat întotdeauna pentru realizarea unei largi colaborări între partidele și popoarele noastre, vecine. Am pornit de la faptul că problemele care au apărut, unilaterale, ca urmare a încălcării acordurilor și înțelegerilor dintre cele două partide și țări, trebuie soluționate numai prin discuții, în spirit de egalitate, de respect și de neamestec în treburile interne ale unuia sau alteia din țări.

Sînt, fără nici o îndoială, multe probleme de soluționat aici în România, cit și în Ungaria. Pot exista păreri diferite, și există deosebit de părerii în ce privește căile de dezvoltare a construcției socialiste. Dar noi am pornit întotdeauna de la faptul că fiecare partid, fiecare popor trebuie să-și aleagă în mod independent și liber calea construcției socialiste. Singurul judecător suprem este poporul din fiecare țară, este realitatea, viața, care demonstrează cel mai bine dacă o cale sau alta a cove-

puns sau corespunde intereselor unui popor, legăturilor generale, principiilor socialismului științific. Înțelegem bine multe probleme grave care au apărut în țara vecină. Înțelegem preocupările oamnelor muncii din Ungaria, dar nu putem înțelege în nici un fel preocupările unor cercuri sovinitice, naționaliste, care, pentru a abate atenția de la realitățile și problemele ce trebuie soluționate, apelează la vechile practici, depășind — și afirmăm cu toată răspunderea — ceea ce nici horthystii nu au îndrăznit să facă.

Trăind de multe, multe secole ca vecini, oamneli muncii români, maghiari, au trăit și muncii împreună, au luptat de multe ori împotriva asuprii. Și tot viața, realitatea au demonstrat că, atunci cînd nu au înțeles să se lase angajați pe calea sovinitismului, s-a ajuns la înfrîngerea revoluțiilor din 1848. Nu este locul să facem acum, istorie. Doresc, numai, să subliniez că poporul român, în spiritul tradițiilor sale politice de bună vecinătate, de prietenie, nu-ți este sentimente de prietenie față de poporul vecin, ungar, și ne exprimăm speranța că se vor depăși problemele apărute și se va asigura dezvoltarea, pe calea socialistă, a ridicării bunăstării.

Popoarele română și ungar, vecine — vor continua să trăiască și în continuare ca vecini, și cu datorită să concluzionez că mai strîns pentru progresul lor economic și social, pentru dezvoltarea socialistă și independentă, iar partidele și conducerea celor două partide și țări au răspunderea în fața popoarelor lor, a istoriei, a oamneli, de a da glas auzintelor de colaborare, de bună vecinătate între popoarele noastre. (Vii și puternice aplauze).

În ce ne privește, doresc să asigur plenara Comitetului Central, întregul nostru popor că vom face tot pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două partide, dintre Republica Socialistă România și

Republica Populară Ungară, în interesul celor două popoare, al cauzei socialismului și păcii, dar respingem în mod ferm orice încercare de amestec în treburile interne. Problemele construcției socialiste, problemele României le rezolvăm noi, cu întregul popor și pentru popor, în spiritul democrației muncitorești revoluționare, și nu admitem nimămele ce trebuie soluționate, apelează la vechile practici, depășind — și afirmăm cu toată răspunderea — ceea ce nici horthystii nu au îndrăznit să facă.

Mă voi referi, foarte pe scurt, la unele probleme internaționale, avînd în vedere faptul că situația mondială continuă să se mențină gravă. Pașii înregistrați spre destindere sînt încă mici. Inclusiv Acordul dintră Uniunea Sovietică și Statele Unite privind rachetele cu rază medie de acțiune reprezintă numai un pas. Continuă să rămîna uriasă cantitatea de arme nucleare, se produc noi asemenea arme, continuă experimentele nucleare. De aceea pericolul războiului nuclear rămîne. Pericolul distrugerii oamneli, a inșei vieții pe planeta noastră rămîne. Trebuie să facem tot pentru a pune capăt acestei situații, pentru dezarmare. În primul rînd pentru eliminarea totală a armelor nucleare, pentru o politică de pace și de colaborare egală între toate națiunile lumii. (Aplauze puternice).

Preocuparea tot mai activă a multor state, a tuturor popoarelor, s-ar putea spune, față de situația internațională actuală, face să se întrevadă posibilitatea opririi agravării cursului periculos al evenimentelor, schimbării acestui curs spre o nouă politică internațională democratică. Pentru aceasta este necesară o nouă gîndire și o nouă politică internațională, care să pună capăt cu desăvîrșire politicii de forță și dictat, de amestec în treburile interne ale altor state. În același timp, trebuie subliniat că problemele complexe ale lumii contemporane nu se pot soluționa

numai de cîteva țări, oricît de mari ar fi ele. Pentru a se ajunge la dezarmare, la pace, la noi relații democratice, este necesară angajarea cu toată fermitatea, a tuturor statelor și popoarelor, în marea luptă pentru o nouă politică internațională, de pace și colaborare.

Cu cîteva zile în urmă, s-a încheiat sesiunea specială a Organizației Națiunilor Unite consacrată dezarmării. Timp de cîteva săptămîni, reprezentanții tuturor statelor au prezentat numeroase propuneri și au insistat pentru adoptarea de hotărîri în legătură cu dezarmarea. Cu toate acestea, după cum cred că știți, sesiunea s-a încheiat fără adoptarea unei hotărîri în această privință, ignorîndu-se voiața mării majorități a popoarelor lumii. Aceasta, datorită cîtorva țări și, în primul rînd, Statele Unite ale Americii, care s-au opus adoptării unei hotărîri în această problemă. Dar, și fără adoptarea unei hotărîri speciale, sesiunea a evidențiat cu putere voiața statelor și popoarelor lumii, inclusiv a poporului american, de a se pune capăt actualii politici de înarmare — care poate duce, inevitabil, la un nou război mondial, la o catastrofă nucleară —, de a se acționa pentru o politică de pace, de colaborare între toate națiunile lumii.

Dăm o înaltă apreciere poziției mării majorități a țărilor lumii la această conferință și ne exprimăm speranța că — în activitatea viitoare pe plan internațional — se va ține seama de dezbaterile ample care au avut loc la sesiunea specială a Organizației Națiunilor Unite.

De asemenea, sîntem profund preocupat de situația economică mondială, care continuă să se înrăutățească, de agravarea situației țărilor în curs de dezvoltare, ale cărui datorii externe depășesc 1 trilion de dolari.

Întîlnirea de la Toronto a celor 7 țări industrializate s-a încheiat — după cum este, de asemenea, cunoscut — fără hotărîri deosebi-

te. De altfel, problemele economiei mondiale nu pot fi rezolvate numai de cîteva țări, oricît de dezvoltate ar fi acestea.

Pentru a se ajunge la depășirea crizei economice mondiale, la reluarea generală a activității economice și soluționarea problemelor complexe economico-financiare și sociale ale lumii contemporane este necesară o conferință internațională pe problemele economiei mondiale și, îndeosebi, pentru problemele subdezvoltării, pentru realizarea noului ordinii economic mondiale.

România este ferm hotărîtă să contribuie activ, împreună cu toate țările în curs de dezvoltare, cu alte state ale lumii, la soluționarea tuturor acestor probleme, considerînd că acestea, împreună cu dezarmarea și pacea, constituie factorii hotărîtori pentru noi relații internaționale, pentru progresul fiecărei națiuni, pentru realizarea unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră. (Aplauze puternice, prelungește).

Deși situația mondială, pe ansamblu, este destul de complexă și gravă, avem convingerea că popoarele, forțele politice progresiste dispun de capacitatea necesară pentru a schimba cursul evenimentelor, pentru a asigura și impune dezarmarea, pacea, o nouă ordine economică mondială. Vom fi, întotdeauna, în primele rînduri ale luptei acestor popoare — pentru pace, pentru o colaborare egală între toate națiunile lumii! (Aplauze puternice, prelungește; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!“).

Stimați tovarăși,

Este necesar ca toate organele și organizațiile de partid, Comitetul nostru Central, toate organele de democrație muncitorești revoluționare, organele de stat, întregul popor să acționeze cu mai multă hotărîre și în deplină unitate pentru înlăturarea neabătută, la toți indicatorii, a planului pe acest an

— în industrie, în construcții — să se acorde o atenție deosebită realizării în cele mai bune condiții a producției și exportului.

În agricultură, să acționăm pentru stringerea la timp și fără pierderi a recoltei de vară, pentru predarea și depozitarea, în mod corespunzător, a recoltei, pentru executarea lucrărilor de îngrijire a culturilor, pentru recolta de toamnă. Să facem astfel, încît și în agricultură, anul acesta să obținem o recoltă superioară celei din cei doi ani precedenți, să avem o recoltă mai bună — și condițiile ne dau garanția că, dacă vom munci bine, vom avea o asemenea recoltă! (Aplauze puternice, prelungește).

Să acționăm în așa fel încît să venim la viitoarea plenară a Comitetului Central — pe care, probabil, o vom ține în toamnă — cu rezultate tot mai bune. Pînă atunci, să acționăm, așa cum am menționat mai înainte, pentru realizarea în viață a celor stabilite în Tezele Comitetului Politic Executiv din aprilie. Să ne prezentăm la plenară cu rezultate bune în toate domeniile, pentru a putea da o nouă perspectivă înaintării patriei pe calea bunăstării și fericii, a întăririi Independenței și suveranității țării noastre, a construcției socialismului în România! (Urle și aplauze puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!“).

Declar încheie lucrările plenarelui și vă urez, tuturor, succes în întreaga activitate! (Aplauze și urle puternice, prelungește; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!“).

Stimați tovarăși,

Este necesar ca toate organele și organizațiile de partid, Comitetul nostru Central, toate organele de democrație muncitorești revoluționare, organele de stat, întregul popor să acționeze cu mai multă hotărîre și în deplină unitate pentru înlăturarea neabătută, la toți indicatorii, a planului pe acest an

Întoarcerea

Alteoresc spre Tirgoviste și mă minunez pentru că Tirgovistea e de ne-recunoscut. Așa ar trebui să încep. Recitesc fraza, o ridic în fața ochilor, scrutez zările. Realizez că e pîndită de riscuri din toate părțile. Primul dintre ele ar fi bănuțala unei aluzii ironice. Altul, mai pedestr, este devierea într-un reportaj festivizat, de genul: „Vechiul tirg străfuit, răscolit, tensiunea marilor prefaceri industriale...” Zim-besc, pentru că, fără să vreau, mi-i răsar în minte propriile-mi rînduri din copilăria școlară dimbovitiană: „În Bărăganul, plin de ciuituri și de scieși ai lui Panait Istrati, pe ogoarele fără haturi, vîntul vremurilor noi leagăna holde mînoase”. Sînt gata să renunț la ea, deși în simplitatea sa paradoxală rezumă cel mai exact starea de perplexitate ce o încerc. Adevărul ei este însă unul simplu — voi cobori într-un oras ce nu se mai poate acuma plia peste nostalgia cărării pierdute a copilăriei și adolescenței. Cu atât mai mult cu cît împrejurările vieții au făcut ca drumurile noastre să nu se mai intersecteze alții ani. I se poate întimpla oricînd, Alții însă greșesc. Re-verberabilele notații mele întîmplătoare le simt mult mai profunde, ațt timp cît Tirgovistea intrupează în această țară un loc cu un destin aparte, o capitală de onoare și pelerinaj a sim-firii românești, iar simplul enunț prîpîit că ea rămîne numai pentru istorie, în rest fiind o localitate obișnuită, are darul să mă întoare. Iată, pe neașteptate, în elucidarea acestui posibil fenomen, o misiune de constiință mult mai înaltă decît participarea la aniversarea cursurilor liceale. Chiar dacă liceul se mindrește cu patronajul unui nume ilustru: Ion Heliade Rădulescu. Sau tocmăi de aceea.

acum. Fiecare sîntem doar reprezentanți al-cuiiva și glăscoc pentru uzurarea identității: ar trebui să purtăm, dacă cu zeceri măsurăm în asemenea ocazii strămate de poezie, ecusonul cu fotografiile copiilor care am fost și pe care li ascundem ireversibil îngropat în noi. Majoritatea lor s-au întors la vatră. Și medicul, și profesorul, și muzicantul. Vorbec de-care cu modestie: despre muzică, despre țărnicie, despre bărbătească, ocoarea țărnicii, ocoarea greșelilor. O accept, săci întorcăse dintr-o nobilă padoare, dar cît mă va ajuta ea să-mi limpezesc ideile? În cursul zilei, urmînd bîșnele noastre trasee, i-am ascultat pe îndesete, am descoperit prin ei fața nouă a localității, am intrat în locuințe clădind să afiu cum trăiesc, ce gîndesc, în ce conștă viața tirgovisteană. Afirm deci acum, după o mîsură cîntărită și în deplină cunoștință de cauză, ca vechesă Tirgoviste nu mai este. Un adevăr ce nu poate fi negat, cî doar rafinat. Nu mai este nu doar pentru că și-a schimbat vestimintul. Nu mai este — dacă vreți — pentru faptul că în compoziția cetățenilor ei s-a produs în ani din urmă o explozie provocată de ambiguităzirea la viața modernă. Mult timp amocit într-un somn orgolios și xenofob al prooriel superbiilor istorice, adăpostind locuitorii stabiliți în majoritate aici de generații, orasul și-a deschis brusc și larg porțile, mîndru-sî în scurt timp de cîteva ori populația. A fost o primenire dureroasă ale cărei convulsii unii le mai resimt, o innoire însă necesară la care centrele vecine — Pitești, Ploiești, București, de ce nu? — recuseseră mai de mult, spre propriul lor folos. Deși cu orgolii obisnise direct pe aceste meleaguri încărcate de glorie — prestigiul spiritual al Tirgovistei în Muntenia rivalizînd cu al Iașilor în Moldovia, sau al Blajului și Brașovului în Transilvania — obisnise ce l-ar fi îndemnat poate să-l categorisească pe noul venit drept metec, cei vechi l-au acceptat totuși ca parteneri egali la o nouă întemeiere.

Seara, alături de cîteva dintre ei, la poala emblematică a Mănăstirii Dealu, am privit luminile proaspete ale așezării. Am vrut să cred că este privilegiul marilor centre de civilizație urbană să se racordeze la fiecare vîrstă a culturii. Ca un perpetuu răsărit. Sub prima Troie arheologică au descoperit o a doua, sub această... Iar dacă cineva, printr-o minune, va întîlni în Tirgoviste, pe vreuna dintre aleile unui nou cartier de blocuri, un pusti bălai, cu părul creț, care în ciuda aerului său dezorientat îl va ruca să-l deseneze o oia, i-s rămîne îndatorat dacă m-ar anunța de urgență. Dar asta este o altă poveste, care nu știu cît mai înterează...

Septimiu Stoica

tes din gară, străbat celebrul bulevard al castanilor. El este, de multă vreme, parola recunoașterii, asternută călătorului la poarta principală de intrare a urbei. Undeva, pe o strădută din apropiere, cu ani în urmă, mi-am pierdut cel mai bun prieten. Un băiețel blond, buclat, sfios. A dispărut inexplicabil după coaf, în plin joc de-a fața-ascunselea și de atunci, oricît l-am căutat, nu i-am mai prins urma. Dar asta este o altă poveste. Trebuie să ajung la liceu. Liceul doi, pe vremea mea. Acest LD al inițialelor, răsătat — știim noi de ce! — într-o titlatură inițiativă: La Dolce vita... Mă gîndesc că dacă organizatorii vederii au intenționat să regizeze fiecărui o scenetă de întîmpinare, cea hărăzită mie a fost împlinirea de o mină genială: din poarta școlii. Înaintînd spre parc, s-au desprins aburosi doi adolescenți — un el și o ea — ținîndu-se de mină. Reușesc cu greu să mă desprind din vînt și trec pragul clasei. Pentru moment sînt răvășit. Recunosc în bărbății ce mă încorjoară pe fostii mei colegi, nu gafez încurcînd numele, există însă în noi o stînjeneală și cred că prîcep din ce provine ea: nu este, de fapt, întîlnirea noastră, cei de

Înalte orizonturi

Urmare din pag. 1

de dezvoltare, lansăm pe mai departe proiecte, programe și obiective care vizează viitorul direct al poporului, al națiunii, Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului sînt ilustrative în acest sens. Cerințele viitorului gîndit și asumat după criterii și programe care privesc toate componentele existenței sociale largesc necontenit posibilitățile prezentului și fac din voința de acțiune o trăsătură de fond a spiritului patriotic, revoluționar. Legîtimilitatea istorică a conducerii de către partid și a creșterii rolului său conducător în toate domeniile muncii și vieții sociale are astfel o cuprindere mult mai

largă și poartă pecetea unei permanente și vaste mobilități de constiință. Spiritul imobii, stagnant, rutiner a făcut și face dintotdeauna serviciu inerte, este perturbator de gîndire vie și proaspătă, se repetă în neputința de a înțelege și a vedea lucrurile în dimensiunea lor reală, deturnează energiile de la scopul și cauzele lor înalte, se autojustifică și justifică funcționările doar propriile interese. Condiția omului nou, a constinței noi, revoluționare și capacitatea acesteia de a se implica ardent, responsabil, în tot ceea ce privește starea prezentului și viitorului, mersul înainte al societății constituie, în mare, pledoaria de idei și convingeri a noului expunerii a secretarului general al parti-

dului și este sigur că multe din aprecierile și orientările devenite de acum subiecte și teme de meditație asupra realității au o puternică referire și la actuala cultură, al literaturii și artei, la creație. În acea accepție că tot ceea ce se scrie azi se citește și mâine, că opera literară, trăgîndu-și seva din rădăcinile prezentului, este chemată să instruiască și asupra viitorului, să consacre o perspectivă care este și va rămîne a constinței revoluționare. Făcînd întotdeauna proba înaltelor virtuți creatoare ale poporului și slujindu-l neîntrecut. Misiunea literaturii și artei este una revoluționară iar creația — în toate domeniile de activitate — este astăzi o componentă organică a procesului revoluționar.

Geta Mermese: „Tîmerete”

Copiii lumii

Mimese de rodire din griul proaspăt creșt și anu-i spre amiază, cu soarele pe umăr. Maci roșii printre lanuri ușor se unduiesc și spicele bălăie sînt fiii fără număr

Ai îndelor bogate, nutind peste cîmpii! Așe-i și-n lumea noastră: sub al dreptății steag,

Mulțimea roditoare sînt gingașii copii, Spre care omenirea privește acum cu drag!

Sînt zile-sărbători și păsări cîntătoare — O zi de-ar fi să dăru, un ceos sau doar a clipă,

Tot nu mi-ar fi de-a-juns, să aibă fiecare Cît timpu-n înlătur ne poartă pe aripă!

E-a voastră împlinirea, de pace și de cinț, Copii ai lumii înmugurînd speranțe! Urâm către lumină numai cu voi în gînd, Și-nflăcărăt ni-i zborul de-ăita cutezanță,

Și aurit ni-l pasul și vorba înțeleaptă, Mai luminoș se-arată al lumii viitor, Că voi purtați în lume doar o solie dreptă, Pe care o urmează popor după popor!

Ion C. Ștefan

Ca o carte

Se întimplă ca cerul să ardă — Ochiul vieții e floare crudă — fără

de moarte;

Carola cerului ne luminează — Inima se deschide spre tine, Patrie, ca o carte.

Desen de Raluca Grigoreca

Respir precum apa

Aș bea din cer un pahar de azur! Din scîlțioarele stele aș bea o gură, Să-i fiu Patriei blind trubadur Să-i cînt frumusețea fără de măsură.

Ea, precum marea ce mă-nfioară Crăciundu-și valurile, uriașă rodire În legănarea lor legendară, Ea precum marea, talaz de iubire.

Superbă nemoarte e-n cîmpăna aceasta Întoarse la țarm dinspre soare spre via, Respir precum apa imbrățișîndu-i pămîntul, O, țară, mă locuș ai cuprîns!

Ioan N. Dumitrescu

Partidului

Aripă și pisc totodată Tîrim de vis rostit de țară Astru în măreție conjuță verbe de lumină Întru libertatea rodirii

Destin al bravilor eroi și timp clădit demn în gînd și-n faptă măsurîndu-i nemurirea

Înfiorare și miracol urcăm cu el prin comunista zarc cu inmul vertical de inimi carpetine

Ioan Vergu Dumitrescu

Balada fiului

Tu ești soare și fluture Ochiul meu să se bucură, Tu ești bobul de rouă Ochiul meu dacă plouă.

Tu ești merele zbor — Tu mă-nceiși să nu mor! Te descînt c-un descîntec Ca pe-o rază de cîntec...

Și te mingii pe frunte Ca pe-o ciuță de munte — Să lași tată o pietră — Moștenire pe vatră!

Nicolae Sinești

De zbor fără sfîrșit

Frumoase ziceri despre noi și zbor A născocit pămîntul românesc, Firesc cum le dă apelor o motcă Sau cum foșnește-n frunze de firesc.

A zis pridvor și a mai zis columnă, A zis Brăncuși și pasăre măiastră, Ca să vorbească lumii în simboluri De zbor fără sfîrșit și țara noastră.

Patima zidirii

De cînd descăleacă-m din legendă, Sunînd din corn de bou peste vreme, Ne-am rădăcit în patima zidirii Și-n neadîrma de-a roști poeme.

Doar de-îngropi într-o zidire umbră, Pe cei din vînt l-mbrățișezi, Cum lutul ni se spune cu semînte, Alt anotimp chemînd cu ruguri verzi.

Cum ne-am iubit menirile de cititori Pe legea așezării se măsoară, Că-neșcim o singură zidire De mil de ani nîmînd-o simpli: ȚARA!

Victor Rusu

Cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu

la plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste

Stimați tovarăși și prieteni,

Plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste — organismul politic larg democratic al societății noastre socialiste — a dezbătut problemele înscrise la ordinea de zi, îndeosebi activitatea și contribuția organizațiilor membre ale Frontului, în vederea realizării programelor și planurilor de dezvoltare economică și socială a României, de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregii noastre națiuni — (telul suprem al politicii partidului nostru, al societății socialiste multilaterale dezvoltate, pe care o edificăm cu succes în România. (Aplauze puternice, îndelungate).

În unanimitate, plenara a adoptat propunerile privind majorarea retribuițiilor și a pensiilor, care urmează să fie prezentate Marii Adunări Naționale. Majorarea retribuițiilor tuturor oamenilor muncii, începând îndeosebi cu majorarea retribuițiilor micii, precum și a pensiilor, începând, de asemenea, cu majorarea pensiilor mici, reprezintă o expresie a înaltului umanism și democratism al orinduirii noastre socialiste, a faptului că, în realizarea noului orinduirii sociale — în care poporul este adevăratul stăpîn al destinului său, făcîndu-și conștientul prezentului și viitorului său luminos, liber și independent — toate măsurile și întreaga activitate au drept scop de a asigura creșterea continuă a bunăstării populului.

De fapt, au rămas în afară creșterii retribuițiilor un singur grup de oameni. Nu am vorbit la plenara Comitetului Central al Partidului — dar doresc să arăt acum, la plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste — că aceasta se referă la cadrele conducătoare ale partidului și statului, începînd de la ministrii secretari de stat, pînă la președintele Republicii Socialiste România. Nu am considerat necesar să acordăm un spor și acestor categorii de oameni ai muncii, deoarece am acționat și acționăm în spiritul principiilor eticii și echității socialiste și ne-am preocupat, în primul rînd, de majorarea, în mod deosebit, cu 33 la sută, a retribuițiilor micii, iar a unor pensii mici cu peste 40 la sută. Aceasta, tocmai pentru a asigura unei mari categorii de oameni, condiții din cele mai bune de viață, cu atât mai mult, cu cât aceasta se referă, în primul rînd, la tineretul care intră, în primii ani, în activitatea din diferite domenii. (Aplauze puternice).

Ați studiat materialele, de aceea nu doresc acum să mă oprise asupra lor. Este, însă, necesar să avem permanent în vedere că am putut adopta aceste hotărîri în condițiile actuale ale crizei economice mondiale, datorită faptului că în prima jumătate a acestui cincinal, — cu toate greutățile pe care le-am avut și le avem — am reușit să obținem o dezvoltare importantă a economiei noastre, să ridicăm nivelul general de dezvoltare economică și socială. Am putut să înfruntăm toate acestea, ca rezultat, însă, al întregii politici din anii construcției socialiste și, mai cu seamă, în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, cînd am alocat circa o treime din venitul național pentru dezvoltarea forțelor de producție, a industriei, agriculturii, a științei, învățămîntului, culturii, a tuturor sectoarelor de activitate.

Am aplicat ferm orientarea stabilită încă de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională din 1967 cu privire la reorganizarea teritorial-administrativă și la sistematizarea localităților, la dezvoltarea industriei, în toate regiunile țării. Așa au apărut sutele de noi centre industriale, aproape 100 de noi orașe. Așa a fost posibil să asigurăm condiții de muncă și viață în deplină egalitate pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, pentru întregul nostru popor! (Aplauze puternice, prelungite).

Prin adoptarea măsurilor privind creșterea retribuițiilor și pensiilor, practic în toate familiile de oameni ai muncii se vor reflecta creșterea veniturilor, ridicarea nivelului de trai material și spiritual. Nu am înaintat pe un drum nădădit — și m-am referit de multe ori la aceasta. Dimpotrivă, am mers pe un drum greu, cu multe obstacole, am învins multe greutăți. Dar am mers ferm înainte, avînd încrederea deplină în justetea cauzei construcției socialiste, în forța poporului nostru, liber și stăpîn pe destinele sale. (Aplauze puternice îndelungate).

Fără îndoială, o politică generală justă este esențială pentru a asigura mersul înainte, dar aceasta reprezintă numai începutul. Rolul hotărîtor îl au clasa muncitoare, tărînimea, intelectualitatea, întregul popor! Iată de ce, doresc — și la plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste — să aduc un omagiu activității întregii noastre națiuni, întregului popor, care este adevăratul făuritor al socialismului, al bunăstării și fericii, al independenței României! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!”).

Teza construcției socialiste și a poporului și pentru popor nu reprezintă o noțiune abstractă, generală, ci o realitate a democrației noastre muncitorești-revoluționare, a faptului că toți cetățenii patriei, indiferent de naționalitate, de convingeri, acționează în deplină unitate, spre binele și bunăstarea întregii națiuni, spre înflorirea continuă a civilizației și înălțarea independenței patriei noastre. Aceasta constituie cea mai puternică forță pe care o reprezintă astăzi națiunea noastră, statul nostru — România! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu, România — stima noastră și mîndria!”).

Orice om de bună credință apreciază înfăptuirea României — și trebuie să declar și de această dată că, în numeroasele întîlniri, și în străinătate, și în țară, de la mulți vizitatori, ascult declarățiile de prețuire și aprecieri deosebite privind munca și realizările poporului român. Și aceste aprecieri nu sînt de complezență, sînt rezultatul constatărilor pe care oamenii de diferite convingeri politice le fac cu privire la munca poporului nostru, prețind activitatea sa, politica sa de pace și de colaborare internațională. Aceasta constituie un factor care ne întărește încrederea în justetea politicii noastre, convingerea că trebuie să întărim colaborarea internațională, de pace, cu toate națiunile și statele lumii, fără deosebire de orinduire socială. (Aplauze puternice, prelungite).

Acum, este necesar ca toate organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste să acționeze cu întreaga

răspundere — fiecare în domeniul său de activitate — pentru îndeplinirea programelor de dezvoltare economică și socială, pentru perfecționarea și modernizarea întregii activități, pentru dezvoltarea continuă a democrației muncitorești-revoluționare, pentru buna funcționare a noilor organisme democratice și conlucrarea lor tot mai strînsă cu organele de stat, ca una din condițiile de importanță deosebită pentru buna desfășurare a întregii noastre activități.

În perioada premergătoare plenarei noastre, în organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste s-au dezbătut pe larg problemele pe care le-am discutat și astăzi ieri, în consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, s-au dezbătut, de asemenea, aceste probleme. În dimineața aceasta, programele au fost dezbătute în cadrul Organizației Democrației și Unității Socialiste, care îi cuprinde pe cetățenii ce nu sînt membri ai Partidului Comunist Român — peste 4 milioane de membri — și care, în deplină unitate, sub conducerea partidului nostru comunist, forța politică conducătoare a societății, acționează în mod ferm, adîrușind o contribuție importantă la toate realizările ce se înfăptuiesc în România.

De fapt, toate organizațiile și organismele, toți participanții la Frontul Democrației și Unității Socialiste — într-o formă sau alta, corespunzătoare activității lor — contribuie și au un rol activ la dezvoltarea generală a patriei noastre.

Am pornit, cînd am adresat scrisoarea conducerii Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, de la necesitatea de a se ajunge la discuții între delegațiile celor două partide, în vederea stabilirii, de comun acord, a renunțării la orice activitate îndreptată împotriva României socialiste, de a se pune capăt activității soviniștilor, naționaliste și de dezinformare sistematică a poporului ungar cu privire la realitățile din țara noastră. Am primit răspunsul spre sfîrșitul lunii iunie, prin care conducerea Partidului Muncitoresc Socialist Ungar se declara de acord să se înceapă discuții, în diferite etape.

Am considerat că este un pas important în această problemă, dar, din păcate, nu au trecut prea multe zile, și în Ungaria au continuat să se facă declarații, să se publice tot felul de materiale cu privire la politica României, cu caracter naționalist-sovin, iar ieri în problema aceasta s-a organizat o demonstrație în fața ambasadei noastre. Este greu de înțeles de la ce judecată au pornit organizatorii acestei demonstrații. Se pare că lipsa unei demarșări ferme a politicii noastre, mai mult chiar, admirația unor cercuri din Ungaria pentru politica horthystă, constituie o sursă de inspirație pentru acei care sînt pătrunși de ură față de mărețele realizări ale poporului român, față de programele de dezvoltare socialistă a patriei noastre.

Nu este un secret pentru nimeni că, în edificarea socialismului, există deosebiri de abordare a problemelor. Dar noi am pornit și pornim de la faptul că realizarea socialismului se înfăptuiește într-o diversitate de condiții, de la o țară la alta, de la o etapă la alta, și că fiecare partid și popor își alege calea dezvoltării pe care o crede cea mai corespunzătoare. Adevăratul judecător trebuie să fie poporul

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar. Am vorbit puțin mai larg despre această în plenara Comitetului Central, de aceea nu doresc să reiau aceste lucruri.

Am pornit, cînd am adresat scrisoarea conducerii Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, de la necesitatea de a se ajunge la discuții între delegațiile celor două partide, în vederea stabilirii, de comun acord, a renunțării la orice activitate îndreptată împotriva României socialiste, de a se pune capăt activității soviniștilor, naționaliste și de dezinformare sistematică a poporului ungar cu privire la realitățile din țara noastră. Am primit răspunsul spre sfîrșitul lunii iunie, prin care conducerea Partidului Muncitoresc Socialist Ungar se declara de acord să se înceapă discuții, în diferite etape.

Am considerat că este un pas important în această problemă, dar, din păcate, nu au trecut prea multe zile, și în Ungaria au continuat să se facă declarații, să se publice tot felul de materiale cu privire la politica României, cu caracter naționalist-sovin, iar ieri în problema aceasta s-a organizat o demonstrație în fața ambasadei noastre. Este greu de înțeles de la ce judecată au pornit organizatorii acestei demonstrații. Se pare că lipsa unei demarșări ferme a politicii noastre, mai mult chiar, admirația unor cercuri din Ungaria pentru politica horthystă, constituie o sursă de inspirație pentru acei care sînt pătrunși de ură față de mărețele realizări ale poporului român, față de programele de dezvoltare socialistă a patriei noastre.

Nu este un secret pentru nimeni că, în edificarea socialismului, există deosebiri de abordare a problemelor. Dar noi am pornit și pornim de la faptul că realizarea socialismului se înfăptuiește într-o diversitate de condiții, de la o țară la alta, de la o etapă la alta, și că fiecare partid și popor își alege calea dezvoltării pe care o crede cea mai corespunzătoare. Adevăratul judecător trebuie să fie poporul

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar. Am vorbit puțin mai larg despre această în plenara Comitetului Central, de aceea nu doresc să reiau aceste lucruri.

Am pornit, cînd am adresat scrisoarea conducerii Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, de la necesitatea de a se ajunge la discuții între delegațiile celor două partide, în vederea stabilirii, de comun acord, a renunțării la orice activitate îndreptată împotriva României socialiste, de a se pune capăt activității soviniștilor, naționaliste și de dezinformare sistematică a poporului ungar cu privire la realitățile din țara noastră. Am primit răspunsul spre sfîrșitul lunii iunie, prin care conducerea Partidului Muncitoresc Socialist Ungar se declara de acord să se înceapă discuții, în diferite etape.

Am considerat că este un pas important în această problemă, dar, din păcate, nu au trecut prea multe zile, și în Ungaria au continuat să se facă declarații, să se publice tot felul de materiale cu privire la politica României, cu caracter naționalist-sovin, iar ieri în problema aceasta s-a organizat o demonstrație în fața ambasadei noastre. Este greu de înțeles de la ce judecată au pornit organizatorii acestei demonstrații. Se pare că lipsa unei demarșări ferme a politicii noastre, mai mult chiar, admirația unor cercuri din Ungaria pentru politica horthystă, constituie o sursă de inspirație pentru acei care sînt pătrunși de ură față de mărețele realizări ale poporului român, față de programele de dezvoltare socialistă a patriei noastre.

Am pornit, cînd am adresat scrisoarea conducerii Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, de la necesitatea de a se ajunge la discuții între delegațiile celor două partide, în vederea stabilirii, de comun acord, a renunțării la orice activitate îndreptată împotriva României socialiste, de a se pune capăt activității soviniștilor, naționaliste și de dezinformare sistematică a poporului ungar cu privire la realitățile din țara noastră. Am primit răspunsul spre sfîrșitul lunii iunie, prin care conducerea Partidului Muncitoresc Socialist Ungar se declara de acord să se înceapă discuții, în diferite etape.

Am considerat că este un pas important în această problemă, dar, din păcate, nu au trecut prea multe zile, și în Ungaria au continuat să se facă declarații, să se publice tot felul de materiale cu privire la politica României, cu caracter naționalist-sovin, iar ieri în problema aceasta s-a organizat o demonstrație în fața ambasadei noastre. Este greu de înțeles de la ce judecată au pornit organizatorii acestei demonstrații. Se pare că lipsa unei demarșări ferme a politicii noastre, mai mult chiar, admirația unor cercuri din Ungaria pentru politica horthystă, constituie o sursă de inspirație pentru acei care sînt pătrunși de ură față de mărețele realizări ale poporului român, față de programele de dezvoltare socialistă a patriei noastre.

Am pornit, cînd am adresat scrisoarea conducerii Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, de la necesitatea de a se ajunge la discuții între delegațiile celor două partide, în vederea stabilirii, de comun acord, a renunțării la orice activitate îndreptată împotriva României socialiste, de a se pune capăt activității soviniștilor, naționaliste și de dezinformare sistematică a poporului ungar cu privire la realitățile din țara noastră. Am primit răspunsul spre sfîrșitul lunii iunie, prin care conducerea Partidului Muncitoresc Socialist Ungar se declara de acord să se înceapă discuții, în diferite etape.

Am considerat că este un pas important în această problemă, dar, din păcate, nu au trecut prea multe zile, și în Ungaria au continuat să se facă declarații, să se publice tot felul de materiale cu privire la politica României, cu caracter naționalist-sovin, iar ieri în problema aceasta s-a organizat o demonstrație în fața ambasadei noastre. Este greu de înțeles de la ce judecată au pornit organizatorii acestei demonstrații. Se pare că lipsa unei demarșări ferme a politicii noastre, mai mult chiar, admirația unor cercuri din Ungaria pentru politica horthystă, constituie o sursă de inspirație pentru acei care sînt pătrunși de ură față de mărețele realizări ale poporului român, față de programele de dezvoltare socialistă a patriei noastre.

progresiste, cu toți cei care se pronunță pentru pace, pentru libertate, pentru dezarmare, pentru independența fiecărei națiuni. Avem convingerea că, acționînd unite, forțele progresiste, popoarele de pretutindeni dispun de forța necesară și vor impune, pînă la urmă — chiar dacă vor fi necesare lupte grele — o nouă gîndire, o nouă politică, vor impune dezarmarea, vor asigura realizarea unei lumi a păcii și colaborării, fără arme și războaie. Pentru această lume trebuie să acționăm cu toții, cu toată hotărîrea! (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!”).

Stimați tovarăși și prieteni, Acum este necesar să ne înțocim fiecare la lucrurile de muncă cu toată hotărîrea fermă de a acționa cu toate forțele, în deplină unitate, în vederea înfăptuirii planului pe acest an, pentru realizarea în cele mai bune condiții a cincinalului actual, asigurînd astfel înfăptuirea obiectivelor strategice de trecere a patriei noastre la un nou stadiu de dezvoltare, de ridicare a României pe noi culmi de progres și civilizație. (Aplauze puternice, prelungite).

Doresc să adresez tuturor organizațiilor și organismelor Frontului Democrației și Unității Socialiste, Consiliului Național, întregului nostru popor cele mai bune urări de noi și noi realizări, de noi succese în toate domeniile, multă sănătate și ferice! (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!”). „Ceaușescu, România — stima noastră și mîndria!”). Se întonează: „E scris pe Tricolor unire”. Într-o puternică unitate, toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și aclamă îndelung pentru Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a națiunii noastre —, pentru secretariat general al partidului, președintele Republicii, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Biruînță

A proteja țesutul luminii
înseamnă a te transforma tu însuși în narcisă,
înseamnă a-ți deورا pleoapele cu imagini
albastre,

a rodi înseamnă pretutindeni,
A iubi înseamnă a mingia soarele
în fiecare clipă.
A te socoti pe tine însuși
brazdă.
A te implini
înseamnă să fii patrie
pînă în adîncul adîncului firii,
înseamnă a te oșeză
la masa tăcerii
precum coloana infinită,
înseamnă a aniversa timpul
piatra și rodul ei
precum eroii pămîntului
din care și-au făurit idealuri.
Înseamnă a te roști
precum totul în jurul tău
într-o naștere continuă.

Mereu

Nu vreau să închei niciodată,
niciodată, deoarece cuvintele și inima
au o pată roșie,
deoarece chipul îmi este deschis,
deoarece rostesc Patrie cu toată inima
deoarece în fiecare dimineață respir
deoarece există
deoarece toți devenim Patrie
Și-n veac de veci tineri;

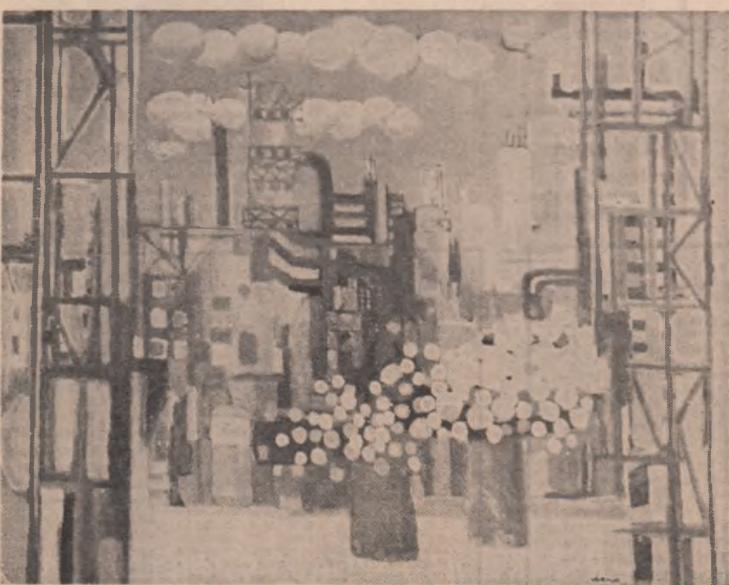
Nu, nu vreau să închei niciodată,
deoarece cuvîntul Patrie există pretutindeni,
el este firul de zîmbet al copilului meu,
este rugăciunea și împlinirea noastră.
Nu, niciodată nu vreau să închei
acest poem deprins din rădăcina inimii,
el este testamentul meu.

Florentina Palaghia

La loc de frunte

gura mea învăță cuvintele partidului
ele sînt belșugul din spice
grădina înmiresmată de cîntecul privighetorii
soare pe coline am adus cu trudă
istoria
la loc de frunte să rămînă vesnic!
oameni, copii și femei, ieșiți-le în cale
cu brațele pline de stele și flori...

Ion Machidon

Octavian Vijan: „Fereastră”

Toate acestea

A săruta un fruct
stropit cu tot aurul munților,
întropare a luminii;

A înroși cuptorul
spre luminarea lacrimii
și rumeneala piinii;

A săruta pe inimă
și-a frăgezi-delung
steaua-n miez de vară;

A rotunji-ntr-un strop de ploaie
sau în vina unui zbor
imaginea ta țară;

A lăcrima
de dragul amurgului
și-al zoriilor
spre verbul ce te cheamă;

Acestea...
și înc-altește altele,
și altele,
Străbună Mamă.

Marilena Moldovan

TINĂR ÎN AGORA

Frumusețea verii

de aici am început să scriu, de la sat.
Aici, au înflorit narcisele și sint altele
de lucru frumoase înci, pe să ai o
fac cunoscută. Atîc cit cuprînde ochiul
cărui ore ce curge prin acest tainic loc, prin acest
semm de început de lume, nu e doar o șansă cit,
sînt mult, o posibilitate la îndemîna oricui. Mă-n-
torc și mă văd sărutînd această statornică lumină.
O păstrez și o trăiesc așa cum se cuvine. Ii dau
atenția intactă. Ce poate fi mai frumos decît să
poți privi o furnică sau o albină ambele purtînd
însemnele hărniciei. Un fluture, o pasăre, o floare
— floarea soarelui, cu lumina ei, ce se-nînde-
de la un orizont la altul. Cubul de pășune, corul
de rîndunica, aceste ingenioase și trudnice cons-
truții așezate sub streșina casei, au fost și vor
rămîne mereu ale satului. Mama îmi spusă că
aceia care sparg un cub de psăre e un om rău,
fără milă, fără sentimente, lipsit de tainică ultimire.
Să privești și iar să privești dealuri cu miel, pădu-
rile înfrunzite și iarba verde, să-ți cîntîc înfiorat,
sau valea clipocînd prin apropierea casei părin-
tești.

Revăd frumusețea verii, îi admîr rostogolirea prin
timp. Se coace grăul și porumbul urcă, crește, de la
o zi la alta. La poartă casei dudul începe să-și
aplece ramurile colorate de fructe spre mîinile
copililor, ale trecătorilor. Revăd grădina cu hohotul
ei de verdeată. Căpsunile rid dintre frunze. A în-
frunză trandafirul și ochiul îi cuprinde dintr-o pri-
vire.

Satul rămîne același dor nestins. E aici, în totul
verii, ca un cub prins de framătă, de muncă, de
speranță, de urcare într-un timp de iubire.

Privesc fără grabă, privesc merele. Ochiul des-
chis în răsăritul de livadă. Cită frumusețe poate să
între într-o privire, cită culoare și mîreasă alu-
neacă precum o sare pe lucrul dimții.

Merele. Lumină nestîne, revărsări de liniste și
dor. Boabe de aur curat, fuigere senine și miracu-
loase. Solt de sunet rotund sfîrșec gîndul nostru
trecînd dincolo de el. Cului visătoare se rostogolec
spre noi, minile se-nîlîntă spre ramurile încăr-
cate de rod, apoi coboară spre arșia grții. Mer-
ele — stelele grădilor.

Clipa se desface ca o nastere, ca o poartă prin
care sule cuvintele noastre ca niște schele de plăt
repezi și cristaline. Mă aflu aici, în preajma ace-
stor minunate cătădree, așa cum am fost în fața
grții și a teltor înfiorții.

Aici, în țara Hategului, la Peșteana, Densus, în
zona Orăștiei, la Geoaagiu sau Romosel ori în alte
diverse ale anotimpului.

Sufletul rămîne plin și bogat, iar cînd merele
rid, în priviri parcă avem niște chipuri de femei
frumoase.

Pădurii transilvane. Vin mereu spre voi și
trece prin voi din aproape în departe. Fiecare că-
lătorie spre voi înseamnă o mare bucurie, o
trăire adevărată. Pădurea parcă nu are margini.
Și nu numai așa nu se pare mie. Întrînzii aici, în
pădurile transilvane, așa cum întîrziți în casa
părintească, în fiecare vis crește un codru fainic,
o deschidere înfiorîndu-mi în ochi. Codrul nu se
stînge nicînd. Framătul și legănarea lui pe port
cu mine. Pînă cînd, pînă unde? Pînă întodeauna
și pretutindeni.

Miron Țic

Cosmogonia firelor de iarbă

Urmare din pag. 1

de suspiciune. Ziua aceea va fi, fără îndoială,
cea mai înălțîmărită și din toate cele cite s-au
adunat la vîrsta pămîntului, dar nu vreau să
cred că ea va prevesti inevitabila agonie a
civilizației omenești ci marea și necesara în-
toarcere a postului supraieșirii prin răfu-
ne. Sînt locuri pe această planetă a oamenilor
unde, chiar de pe acum, un petec de iarbă, cit
să încapă sub podul palmet, se procură mai
greu și costă mai mult decît bijuteriile din
colecții regale vindute la vanitoase licitații
spectaculare, unde pînă și listele spectatorilor
se întocmesc și se verifică după greutatea și
vechimea semnelor heraldice ale vreunui titlu
finu la naftalină de teama devoratoarelor molii
anarhistice, pentru care, între noi fie vorba, nici
blazoanele, nici iarba nu pot avea altă menire
decît să fie roase destăinîndu întru perpetuă
speciei. Din acest punct de vedere, nu mieii

sint dușmanii de căpătii ai terbiit, ci molii
cîntăre prin colonoalele palatelor imperiale.
Mieii iubesc lumina și se lasă jertfii în numele
ei, sub a-ngrășă, astfel, pămîntul născător de
iarbă, pe cită vreme toate molii, de toate cu-
lorile și din toate timpurile, doar întinericii
se-nchină și doar la adăpostul întinericii
cîntăre și rod și conspură împotriva terbiit indu-
dătoare.

Iarba mea de-acasă trebuie să fie și să ră-
mînă pentru mine, ca dealfel pentru fiecare
alt om, iarba obiștîtor sale, cea mai frumoasă,
cea mai mingieătoare și cea mai înmiresmată
dintre toate soiurile și întropăre terbiit. Numai
asa ne putem înțelepe și putem privi unii în
ochii altora fără să ne fie rușine de gîndurile
noastre. Numai asa, chiar dacă nu semănăm
unii cu alții, sintem la un loc, fire de iarbă
lîngă fire de iarbă într-o matrice spirituală
numită Patrie.

matei gavril

Pierderea iubirii

Pierdere imensă de vreme — iubirea, timp fără timp — numai veșnicie curată, viață albă și mută, fără sferișit, în care cuvintele noastre sint frunze împrăștiate de vântul toamnei înainte să le acopere prima zăpadă. Viscol orbitor pe un ger care frige. Trăire nesfârșită în moarte. Spațiu rotund și nemărginit. Floare adâncă a tunetului care leagă pământul de inima cerului. Schelet de lumină — întregul ciștig!

La țară

Sint beat de cer: oceanul apelor celeste îmi spală ființa, un mesaj închis în sonda trupului, o sticlă goală, punte peste-anotimp de primeneală.

Larg vulture cu aripi infinite rotea zenitul coada de păuni a soarelui arzând colorile-nverzite și singele țării în cheaguri rotunde de cășuni.

Girola mirifică de promenadă în care vinul vieții s-a vărsat și vrăbiile stînd în pruni la sfadă. O, ceruri sparte —, acoperiș surpat.

Casa zidită-n miez de veșnicie pe simburile liniștii primare, suflet al țării — stea transmigratoare, segment desprins din zborul vremii — sat.

Menire

Cite flori prin cimitire primăvara-și ier din fire. După vară vine toamnă și se-azează peste fire. Din iubirea de-astă-toamnă mi-a rămas o amintire. Din iubirea de azi-vară mi-a crescut o domnișoară. Cea din primăvara, hei, e acum fecior holtei. Am rămas numai cu tine în amosyn.

Iubirea mea pentru tine tate florile-n grădine. Iar-m-a-n care și-am fost mire iar mă va lua-n primire. Ca-ntr-o tristă nemurie ninge peste omere și uitare și iubire și-mpiniri și fericie și necaz și risipire. Primăvara de iubire, Primăvara de iubire.

Casa piinii

ion beldeanu

Vasile Ioniță apare în prag, puțin nedumerit de o asemenea vizită nocturnă, și, după prezentările de cuvînt, cu gesturi largi mă invită înăuntru. Costumalia sa complet albă îi dă un aer solemn și deșăgășit totodată. În sala încălzită de aromele piinii, cele două cupitoare emană o căldură doritoare. Malaxoare imense mestecă de zor aluatul: peste citeva ore prima sașă de minuni rumene și aburinde va fi gata.

Amitiionul e un flăcău înalt, blond și meseria lui se numește simplu, banal chiar — cocot. Dar Vasile Ioniță poate fi considerat în felul său un adevărat recordman: în numai trei minute el încarcă o vatră de coacere, adică așează sașezii de piini una câte una, servindu-se doar de o lopată anume, pe platforma încinsă. Mi-am început călătoria la Brosteni prin acest scurt popos la brutărie, de fapt o casă a piinii semănînd de departe cu un paralelepiped scîldat în lumină, pentru a afla că zilnic pe porțile sale pornesc spre mesele oamenilor mii de franzete și „duble”. Și avînd la îndemînă doar această primă informație, poți realiza gîndul că la Brosteni se întâmplă ceva, că tu însuși ești martorul tuburătoare deveneri. Zic tuburătoare pentru că despre Brosteni fiecare dintre noi mai păstrează o imagine pitorească-nostalgică ce vine din lecturile adolescenței: și e datorată marelui humblesean, trecător pe aceste meleaguri.

Nimic de zis, Brosteni își menține încă acea frumusețe inegalabilă a așezărilor montane din nordul Moldovei. Creștele falnice din jur, peste care se leagănă cortinele verzi ale brazilor, suzurii apelor rezezi rostogolite printre șisturi cristaline dinspre Dorna spre Bicoz, casele mari clădite din birne grele și prinse în „patru table” pînă sub poale de codru li conferă aceeași statornicie mărețată dintodeună. Dar atmosfera patriarhală de „dulce trecere prin vreme”, cînd aparțința unui automobil pe ulițele prăfoase se constituia într-un autentic eveniment, rămîne de domeniul arhivei sentimentale.

Orzul înainteașă spre satul de ieri rapid și sigur, pe toate fronturile. Cîteva dinspre „avanposturile” lui se pot descria la prima privire: cartierul minier sau Colonia cum li se spune, modernă casă de cultură, spitalul, liceul industrial, posta, complexul comercial. Pe străzile Brostenilor se vehiculează o altă lume, nedîită călătorului sosit întîmplător și care mai așteaptă poate să întîlnească siluete de feticșane în catrine, ghîlînd pinzele la riu, ori feciori să-galnicii domînd din frunză.

O simplă enumerare a principalelor meserii ce se practică azi la Brosteni devine edificatoare pentru redimensionările produse între timp: minier, geolog, topometrist, mecanic, electrician, sondor, artificier, vagonetar, constructor de drumuri, forestier, instalist, buldozerist. Sint meserii aspre, bărbătești, desăgurite pe fundul cotletelor al colinelor înconjurătoare. De zor pînă în noaptea vîlție și adîncurile de pădure poartă vîștel muncii. Sondeze, funculare, electrocompresoare, autobasculante, foreze, autoremorci — o adevărată „artilerie” industrială — se arță într-un tenace asalt pentru mai mult minereu, mai mult aur verde smulgînd pămîntului și subpămîntului comorile aflate în stare latentă pînă nu demult. Nici nu-ți vine a crede ochilor că dincolo de panglica soselei ce străbate comuna, pe o rază de aproape două sute de kilometri pătrați, se duce o asemenea bătălie încleșată în care eroii de fiecare zi sint acesti cuceritori, trețători, keșii în centru pen-

tru cumpărături sau adunați cu voioșie la o bere de după amiază în grădina de vară.

Laurențiu Chiriac avea optsprezece ani cînd e intrat pentru întâia oară în mina de la Lesu Ursului. „Umblau încă pîutele pe Bistrița și citeodată mai săream și eu pe vreo plută pînă acasă”, își aminteste el. S-a reintors la Brosteni pentru a conduce o afloriment, realizează documentația respectivă și apoi te lasă pe tine să-i confirmi ipotezele. Și acolo unde el a ajuns cu pasul, tu trebuie să-l urci dîtamași „masinările de scormonit”. Prin hățisuri, ocolind stîncile abrupte, fără să produci pagube, fără să distrugi adică fondul silvic. Foreze, buldozere, electrocompresoare și cite mai trebuie! Astăzi e primarul Brostenilor.

Postul său „secund”, Petre Bordeleanu, mai marele mecanismelor și instalatilor electrome-canice a acestor complexe utile fără de care uriasul angrenaj împrînzit din Călimani pînă la Bicoz ar fi o forță oarbă, inutilă, a rămas la post. El continuă să bată coclaurile alături de sutele de muncitori ai muntelui, oameni de îndeletniciri diverse și convergente în același timp de țaria și dărînea cărora însă depinde în ultima instanță împlinirea nevoii de metal, astîmpărul „foamei” de azi și de minea al zii-

Ceramică de Nicolae Gadonschi (din expoziția colectivă deschisă la Eforie Nord)

mihaela muraru mândrea

Intervalul

Prin trecerea aceea opacă, m-au nămit Kairos și m-au învesmîntat cu toate cunoașterile.

Șapte intervale la rînd mi-au căzut cite șapte lacrimi din cei șapte ochi purtați de cele șapte trupuri din cele șapte lumi prin care trecusm.

Dar iată, Aici unde-am găsit șapte iubiri, șapte patimi, șapte morți, m-au lăsat să mă-ntrib unde este oglinda Ior?

Subcuanta

„Sensul dă formă energiei”
David Bohm
„Informația dă formă lumii, sursă de energie nedefinită”
Mihai Drăgănescu

Eram întinderea nemărginită cu toate podoabele mele, sori, lumini și-alteia numere și verbe și-alteia nevederi și-alteia strigăte de întrebare, cascadă de lumi incolor.

Te-așteptam în zona luminii nevăzute, ascunsă ochiului metafizic închis și somnolent, tîntuită de cunoaștere la intersecția devenirilor amorfo la marginea cîmpului.

Tu, sensul meu ai sosit ingenușiat de apăsarea cunoașterilor atingîndu-mi starea, frenetic, aducîndu-mi bucuria mișcării, dragostea expansiunii și a trecerii prin abstract.

Mircea Tăflan: „Dimineața”

Excugetare

„un filozof a spus astfel: cuget, deci exist. Rezultat din așa că exist, de vreme ce cuget? Filozoful hobor n-avea prin urmare ce a viața și ce e neviato. Pot să spun: cuget, deci nu exist. Sau altfel: exist au exist, eu tat cuget.”
Victor Kambach (Vacanțele secrete)

Știom că ești pe acest cîmp infiorat de ochii tăi deșinca întezii din păcălîl mistarelor, scîldat în câmperea cîmpului asemeni unui fulger într-o mare de plasmă.

Știom că există dincolo de formă în mînușchii undelor luminate leinic de jerbele spectrului aruncat peste ființa lumii abstractă, atrăgătoare, inrobitoare.

Știom c-o să te întilnesc odată cu mibul călătorului, eu, trecătoare prin formă, prin spațiile, lumile dintodeună ale acestei deveniri continue colorate și triste.

Știom mereu că există dincolo de aparența pustie prin care călătoream singură aidoma luminii revărsate peste tot ce poate fi, peste tot ce-a fost, peste tot ce este.

Împovărare

Eram sclavii armoniei nevăzute.

Învesmîntați în lumină căram în liiere de aur, oglindea cu nesfârșite fețe, cunoașterea tuturor lumilor și golul trecerii dintr-o parte în alta.

Powerile ne-oplecau peste marginea timpului.

DEBUT

sorin alexandru șontea

O nouă columnă

Sint dimineți cum n-ou mai fost răsărite dintre munții tăi... Sint pădurile care-ți cioplesc numele în basorelieful pe o nouă Columnă... Sint izvoarele în care lumina a desprins din curcubeu roșul, galbenul și albastrul potolindu-ne setea de iubire de tine...

Cel mare

Mircea își uitate de viață... își împărțea ziua

cam așa: dimineața semăna curaj în sufletul oștenilor săi, la amiază plivea țara de buruieni, iar seara îi cosea pe turcii care se încurcaseră prin griul nostru... Mircea își uitate

nelor metalurgice. Petre Bordeleanu detine toate datele caracteristice unui călător de minereu. Energie, experimentat, dotat cu un evident simț al disciplinei. — Noi ne facem drumurile, noi ne ducem utilajele, le instalăm și le supraveghem buna funcționare, zice sintetizînd ceea ce se cheamă în alți termeni a depistă și pune în evidență rezervele mineralizate așteptate.

O muncă tenace care cere cutezanță, capacitate de adaptare, curaj. Bărbați ce știu să se bată cu roca dură, știu să înfrunte furtunile și zăpezele, știu să reziste și să ia totul de la capăt dacă e nevoie de așa ceva. Putul de la Piriul Șerpului a fost săpat la o sută cincizeci de metri sub albia rîului Bistrița. O infiltrație ne-așteptată i-a ținut pe cei de-acolo trei zile și trei nopți în loc. Încercați să vă imaginați eforturile, și nu numai, puse la încercare pentru a depăși o asemenea situație.

Laurențiu Chiriac și Petre Bordeleanu. Iată numai două chipuri din multitudinea de chipuri ce formează configurația umană, biografică a Brostenilor zilelor noastre. Ei au venit din cele patru zări pentru a întemeia o nouă istorie: istoria marilor muzaii socialiste. I-am putut asemui într-un fel cu niște descălțători moderni, chiar dacă inițial nimic nu-i lega de aceste locuri, chiar dacă în ascuns fiecare nutre gîndul aventurii.

Locul lor va fi luat (și este luat) de cea mai tînără forță de muncă ce se prăgătește acum în Liceul industrial al vîltorului oras. Citeva sute de copii (și asta pentru început) — ai căror părinți n-au știut decît să păstorească turmele, să doboare copaci sau să leasă sumane și pinză — învață despre exploatarea minieră și rezistența metalelor, despre substanțele minerale utile și organe de mașini, despre utilaje electrome-canice și electrotehnice. Salutară devine ambiția descălților lor de a dovedi celor care se îndoaia la început capacitatea și răspunderea profesională ce-i animă: „Cei de la Centrală și-au pus inițial întrebarea dacă este necesar acest liceu. Și au ajuns la concluzia că nu este necesar. De ce? Pentru că, sustineau ei, n-ar dispune de condiții. Atunci am pus pe picioare laboratoarele și atelierile de care aveam nevoie iar în curînd problema spațiilor se va rezolva printr-o nouă construcție. Liceul este deci necesar și dintr-alt motiv. Trebuie să stabilizăm populația. Prin urmare, dacă părinții au unde să-și dea copiii să se califice, acestia vor rămîne aici formînd detașamentul muncitoresc de mine”.

Argumentele directorului nu mai au nevoie de comentarii.

Dar spiritul înnoirilor fundamentale începe de acolo de unde nici nu te aștepti.

Nu mică mi-a fost mirarea cînd, intrînd în clasa grădini și mări Grădiniței cu orar prelungit din centrul așezării, am auzit următoarea întrebare:

— Copii, voi știți ce este o galerie de mină?

Să adrezezi o asemenea întrebare unor prichindei de o schoapă, pare a fi o întreprindere hazardată. Dar nu la Brosteni. Și în clipa următoare zeii de mină futurarii în aer și cei nemiști de tînră educație, un băiețel cu ochii vioi, răspunde pe nerăsuflăte:

— Galeria de mină este coridorul prin care se intră în mină.

Și unde să-ți fie dat să auzi ceea ce auzi? Chiar în satul unde cu mai bine de un veac în urmă năzdrăvanul de Nică a lui Stefan a Petre, nimerit la Irinca cea cu caprele, buchisea ceaslovul la „școala lui Balos” aflată puțin mai încoace și adăpostind în curte mormîntul fostului învățător Nicolai Nanu I Tineli pe care îl urmăream vorbind despre vagoneti, colivie, minereu și cite altele — așa cum se pricep niște put de om la vîrstă jucărilor să vorbească — nu erau deloc străni de noțiunile vehiculate. Grupa lor fusese recent într-o vizită de „documentare”. Mina dealfest se găsește în apropiere, acolo unde părinții multora dintre dînșii muncesc.

La Brosteni există însă și o mică fabrică de confecții. Multe dintre soțiile minierilor ei-au găsit astfel o ocupație industrială. Si asta numai pentru că oalele profesioni sint dominate de bărbați.

Comentarii dect cu aceste cercuri frontale ale vieții industriale-urbane, pe cale de a deveni permanente de prim ordin, la Brosteni — așa cum menționam — coexistă încă o existență tradițională: se mai fac sumane ca pe vremea lui Creangă, se mesterește Iemnul, iar în grădiniile modeste din spatele acareturilor cresc cartofi și sfeclă.

Dar numai înaintînd cițiva metri imaginea se pulverizează făcînd loc altele: apar verticalele suple ale blocurilor, vitrinele largi ale magazinelor, afisele multicolore ce anunță vernisajul unei expoziții și spectacolele unei trupe de estradă programate pentru duminică seară. Și din acest amestec de rural și citadin se naște nu numai o nouă colectivitate umană, ci mai ales o altă privire spre viață, spre dimensiunile ei interioare, spre viitor.

de viață... respira deja aerul curat al istoriei...

Țara

Țara e-înălțimea de pe care privim lumile istoriei crescînd apropiindu-se...

Țara e-înălțimea spre care urcăm zi de zi în drumul nostru spre lumină...

Țara e-înălțimea din gîndurile noastre!

Dor, cuvînt de dor

E dorul un măr ce se rostogolește pe trepte de marmură...

E dorul un rid argintiu pe obrazul zilei de ieri...

E dorul — mirosul de fum al depărțărilor...

teatru

«Regele Lear»

TEATRUL GIULEȘTI

Fără a mai căuta motivații psihologice asupra verosimilității sau neverosimilității conflictului din Regele Lear, spectacolul giuleștean trebuie privit ca o ilustrare a unui text mare, pe care din condescendență pentru Shakespeare, actorii și spectatorii îl venerază aprioric. Varianta regizorală a lui Mircea Marin — venînd destul de curînd după spectacolul timisoarean — este o reprezentare pe lîmătate metaforică, pe jumătate realistă a meandrelor soartei omenești, exacerbînd suferința fizică și morală la nivelul contradicției dintre absolut și fragila alcătuire a ființei umane.

Intr-o vizuire plastică modernă, Constantin Clușotariu actualizează metafora puterii prin imaginea tronului metalic, multifuncțional (esafoad, colibă, catafaloc). Costumele actualizate și ele, sint fie albe, pentru detașarea celor buni de cei răi (pe structura bosmelor), fie cernite, purtînd încărcătura semnificațiilor unei autorități dictatoriale militare. În conjunctura unei asemenea interpretări plastice, nici Lear, nici Gloucester, nici Edgar, nici Kent n-ar mai fi trebuit să fie personaje tragice (acestea se confruntă și sint învinse de forța naturii, a absolutului), ci doar eroii grotesți ai unui teatru modern.

Poate că regizorul nu a dorit un spectacol realist, dar actorii l-au purtat numai în sfera tragicului și prea puțin în aceea a grotescului. Fiînd prea gravi, fiind mult prea în serios tragici evoluție a personajelor pe care le intruchipează: Anca Neculce și Olga Bucătaru sint cele două fiice rele, nerecunoscătoare, spă-sînd pe pedala truției, dar căzînd foarte des aproape de limita slăbucimii omenești cînd s-ar putea lăsa împrăsonate de consecințele purtării lor netrebnice; Kent al lui Sabin Făgărașanu este oarecare, fără noblețe. Gloucester e prea rigidizat de Mihail Stan în prima parte, mai umanizat în a doua, Cornwall este antipatic și cu chip de oțel prin Paul Ioachim, Gelu Nițu nu este convingător în perfidia care ar fi trebuit să-l conducă pe Edmund, Florin Zamfirescu este prea tehnicist în interpretarea nebunului Tom, Heana Cernat are tendința să o-facă melodramatică pe Cordelia, regele Lear este patetizat de Corado Ne-greanu, jucînd pînă la epulzare fizică, iar Bufonul lui Pavlescu este prea poate, cel mai tătos măscăricîl din ciți s-au făcut pînă acum. Vocea metalică a actorului irită și tare în carne vie, luciditatea lui bicuיעste și ustură, ironia lui pedepsește, nu mingie, ma-litia glasului trezește din morți orice

minte adormită. Bufonul acesta atît de contemporan (vesta poartă o compoziție de rumburi colorate inspirate de costumul Arlecinului Commediei dell'arte) este martorul rece, neînduplecat al prăbusirii, al autodistrugerii unui labil edificiu social și în același timp, semnalul său de alarmă. Cu mișcări ceva mai dezvolte, fără teama de ridicol, Ion Pavlescu ar putea ajunge la realizarea de performanță a unei imagini sintetice reprezentative a grotescului uman mai dramatic decît orice tragedie. Bufonul lui Pavlescu constată cu detașare, nu participă, fiînd singurul interpret care face corp comun cu viziunea plastică a spectacolului, cu tendința de modernizare-actualizare pe care regizorul a dorit-o, dar nu a putut-o materializa pînă la capăt. Fără să diminueze valoarea interpretativă a lui Corado Ne-greanu pentru crearea regelui Lear (prea blind și uman la început, apoi, prea doborît de suferință), Bufonul capătă aici valoare filosofică, transfigurînd sensurile spectacolului, așa cum se întîmplă cu Pristanda în Serisoarea pierdută a Teatrului Mic.

Efecte tehnice utilizate cu măsură, sunete electronice, lumină pulsatorie, prăbușirea incinței circulare, se corelează într-un spectacol parțial de senzații vizual-auditive, în discrepanță cu jocul realist, patetic, al majorității interpretilor principali. Dacă reprezentă-tia ar fi fost strînută de Mircea Marin în sensul unei mai viguroase chei ironico-grotesci, s-ar fi putut vorbi de o reușită.

Nicoleta Gherghel

Arta concursului

Ca să-l joc pe Goldoni, sint, cred, absolut obligatoriu citeva condiții, una mai indispensabilă decît cealaltă: să intri în scenă (în rol) cu tot ce ții și (chiar) ce nu ții (încă) despre actoricească, crezi în tot ce se spune în text, în adevărul lui, mai ales cînd acesta este acoperit cu aparate și conveniențe, să întiești cu siguranța calculului matematic, că publicul, așa eterogen (și capricios) cum este el, va primi spectacolul cu plăcere și interes.

Întuția aceasta a avut-o alt reputatul comedigraf Tudor Musatescu (chiar dacă el nu se considera tocmai astfel), cînd a „compus” comedia „Că-sătorie prin concurs”, după dramaturgia lui Carlo Goldoni, atras de savoare țarsă acestuia, cit și Teatrul din Sfîntu Gheorghe — secția română — pentru prezenta stațiune.

Simpla derulare a acțiunii — o farsă în mai multe variante — urmărește linia de sosire către spectator. Lisette (Teodora Mares) acceptă formal convenția cu tatăl său (Sebastian Comănic) de a fi măritată prin „licitație” doar atunci cînd se convinge de sentimentele de netăgăduit ale lui Filippo (Bogdan Caragea), cu care urmează să se căsătorească, îndubitabil, în finalul farsei: confuziile ivite aproape previzibil din imaginația alurită (bolnavicioasă) a celuiilăt tînăr plecat în cău-

tarea căsătoriei din dragoste, Roberto (Dorin Andone) nu o derutează pe Lisette decît numai la nivelul insuficienței geloziei a lui Filippo, alimentată nevinovat de servitorul lui (Dan Turbatu); Anselmo (Sandu Popa) nu pare deloc mirat și dezinteresat de șansa măritării fiicei sale, Doralice (Liliana Pană), ivită ca prin farmec, norocos; vorba-aceea, ce tată nu e grăbit să-și

Natalia Tofan: „In port”

mărite fiica reciproco avantajos pentru amîndoi?... Nimic nefiresc în tot ce la un moment dat se poate întîmpla pe scenă. Totul pare aut de apropiat nouă, grație jocului plin de vervă, fantezie și spontaneitate al actorilor. Nota personală împrînzită personajelor este dusă, cu bună-știință, pînă la limita modificării caracterelor în acțiune.

Fiecare dintre actorii este (sau poate fi, dacă reacția spectatorului o cere) într-o singură scenă dansator, acrobat, exhibitiionist, fără ca replica să sufere, ba dimpotrivă, căpătînd astfel sensul pe care spectatorul le așteaptă. Acest bogat și variat limbaj scenic, subtextual (conventional, cum ar fi zis un cronicar profesionist...), studiat și selectat cu măiestrie de regizorul Mihail Dobre, ce lasă numai iluzia alunecării spre grotesc, dă fiecărui personaj numai notele caricaturale de care are nevoie, menținînd prin vervă satirică și puls comic firul real al vieții.

Prin concursul (competiția) acțiunii s-a ajuns de fapt la a pune arta actoricească în concurs cu ea însăși. În competiție se află, cu aceleași șanse, și scenografia Lavinei Dimă.

Aflat abia la-nceput, spectacolul are, prin aderență, perspectiva consolidării în „topul” teatral al stagiunii prezente. Precizînd aceasta, mă gîndesc cu nostalgie la „Tineretul” din Piața Neamț, care ne-a răsfățat pînă mai ieri cu acest gen de spectacole.

Ne bucură, la fel de mult, că trupa tineri scene de la Sfîntu Gheorghe face ca, în prezent, concursul artei să continue.

Marin Radu Mocanu

aștepta ca împiegatul de mișcare să ridice paleta și să dea semnalul de plecare. Oamenii se urcaseră în vagoane, seful de tren încă mai trînea ultimele uși uitate deschise de pasagerii grăbiți, dar dincolo, în direcția biroului sefului de gară, nu se zărea nimeni. Căldura toridă din timpul zilei părea că se mai înnușase, chiar adia o pală de vînt, tot fierbinte și uscată, însă aerul era, oricum, așa și se părea lui, ceva mai respirabil.

Constantin apucă prosopul, aruncat pe scaunul din fața bordului, și se șterse pe frunte de transpirație.
— Nea Alecu, nea Alecu tunde oia și berbecul... tot cînta Gligor lovind cu ciocanul în rotă, încercînd saboții de frinare.
Era undeva în urmă, pe la vagonul doșpe. Mecanicul știa că, atunci cînd va ajunge la al optulea, berbecul se va plînge că Alecu acela îi tunde oia. Așa se întîmpla mereu în zilele în care Gligor era vesel; altfel își vedea liniște de treabă, asta cînd nu era în apele lui ea, la terminare, să-l salute doar cu două degete ridicate la timp. Gligor își aprindea o țigară chiar aici, lingă locomotivă, pufăia de două ori, dădea fumul pe nări, îl întreba repede ce mai face, nu aștepta răspunsul, își sălta numai ciocanul cu coada lungă pe un umăr, și o lua peste sine. Dar acum Gligor nu avea su-părări, pentru că, exact la roțile celui de-al optulea vagon, îl auzi urînd:
— Iar berbecul tot ziceaaa, nu mai tunde oia mea...
— Lingă umărul lui, Prunu, ajutorul de mecanic, începu să ridă, lăsînd ziarul jos:
— Auzi, bre nea Constantine, ce face și Alecu ăsta? Se apucă, domne, de prostii și tunde oile!

Mecanicul zîmbi și așeză foile de parcurs în mapa veșinie din vînulin, pipăi mîchile să nu iasă vreuna în afară, să se îndoiasă sau să se murdărească, după care se uită la ceas și despărți ziarul aruncat lingă parbriz. Nu apucă însă să citească nici un rînd, că-l văzu pe împiegat alergînd spre el. Prunu se aplecă peste ferestă, strigă ceva la el și, cînd călăit trecu mai departe, aveau poate vreo treabă cu seful de tren, Constantin apucă din nou ziarul. Era dăndana mare azi: Rapidul juca meci greu, numai o minune îi mai scăpa de retrogradare. Prunu se liniștise, nu se mai agita, se apucase să-și hîrle tranzistorul, dar acela făcea nazuri, bolborosea întruna și, cînd s-au așteptat mai puțin, a amuțit la loc. El încă pe tînar înjurînd, dar nu se întoarce spre el, îl lăsa în apele lui, știa că orice i-ar face, aparatul nu avea cum să meargă, și se consumaseră bateriile, erau noi, domne, abia le-am cumpărat! Se enervă băiatul, montînd carcasa la loc și strîngînd șuruburile.

De jos, împiegatul le strigă că totul este în ordine, puteau porni. Constantin decuplă frînele, lesiră încet din gară, pînă au trecut de vîrta de apă, pe urmă au mîrit viteza. În drum, dincolo de blocurile vechi, marea lucea verde, semn de furtună undeva în largul ei. Mecanicul oftă, gîndindu-se că le-a promis coailor să-i aducă anul acesta aici, dar, a un făcut, rădoi se îmbolnăvise, zăcea și acum în spital, iar el trebuia să-și arine concediul pînă în toamnă. Pe urmă se gîndi la Ileana, la toanele ei, nu reușea să înțeleagă ce o apucase de-si făcuse geamantanul și plecase la țară, la mai-că-sa, fără să-i zică vreo vorbă. Săteia în-bufnată, învelea ceva în zărare, așeza lucrurile cu grijă în valize mare și iar mai găsea cîte care de împachetat. Iată, a fost acum trei zile, cînd el avusese o viză la Iași în locul lui Gănescu, care se învoise tocmai atunci pentru un proces de paraj. A doua zi dimineață, cînd s-a întors, a găsit cea goală, cu cestile de cafea nesălate în chiuvele, cu geamurile închise și aerul stătut, mirosind a loc pustiu. Nicu coaili nu mai erau, îl luase Ileana, îl dusese la mai-că-sa, și el își spunea că totul fusese inutil pînă atunci, că iar se izbea de singurătate ca de un zid, cum se întîmplase la prima lor căerță; asta a fost de mult, cînd încă nu erau copiii și Ileana aștepta să nască băiatul...

Ileana îi tot spunea să o ducă la ea în sat, că îi este frică să n-o apuce durerile pe aici, la oraș, printre străini; că și mai-că-sa tot acolo născuse, că acolo, printre ai ei, trebuia să-și aștepte sorocul. El însă a crezut că femeii îi este frică să meargă la maternitatea din cartier, că nu era, nu avea cum să fie obișnuită cu spitalele, oricare ar fi fost ele. Ileana nefînd bolnavă niciodată. Poate, mai credea Constantin, avea mai multă încredere în moașele din sat — minte de țărăncă — sau nu alt în moașe cît în verișoara ei, care era asistentă medicală. Oricum ar fi, ea insistă să o ducă acolo, să fie cînd îl va veni timpul, lingă bătrînă, adică lingă mama Ileanei.

A ris la început, dar ea s-a uitat cu multă gravitate spre el, de i-a pierit zîmbetul de pe buze și a fost nevoit să-i promită că așa va face, că, adică, imediat cum vine acasă din cursă, o suie în primul tren. Mai la urma urmei, își spunea atunci, dacă așa vrea, dacă așa i-a intrat ei în cap, e bine, așa va fi. Auzise

Apă, lumă de fîntină

gabriel iuga

că în asemenea situații contează foarte mult încrederea celui ce naște în medicul care o asistă și, ce și-a zis, de ce să nu-i facă pe plac, cînd lucrul acesta nu era un capăt de țară.
Dar n-a fost să fie cum se hotărîse, pentru că Ileana a plecat singură, și-a luat cămașa de noapte și ce lucruri mai avea nevoie și dusă a fost, de-a mai găsit doar un bileț lăsat pe masa din bucătărie. S-a gîndit, în cele din urmă, că o fi simțit ea ceva și simțit de s-a grăbit așa.
În noaptea aceea, cînd s-a întors din cursă, era deja tîrziu, nu mai avea ce să facă, însă a doua zi dimineață, nedormit și frînt de gînduri, a luat primul tren și a ajuns la Fetești. Era un personal, abia se tîra: tot drumul l-a înjurat pe mecanic, bănuia că-l Pirvu, dar știa că ăla nu are nici o vină, orarul era orar și trebuia respectat.

Cînd a ajuns în gară, soarele era deja sus, lucea palid și mic, soare de iarnă, și Constantin n-a mai așteptat să oprească Pirvu la peron, a sărit din mers și a luat-o la fugă printre plopii din margine, să iasă în piața din spatele clădirii.
— Bă, nebunule, strigase Dumitrascu, împiegatul, stai să-ți ci o veste de bine!
Constantin a rămas buimac în loc, nu înțelegea ce-i tot spunea acela, pînă l-a văzut pe Pirvu, mecanicul, fluturîndu-și miștile deasupra capului, scos dincolo de jumătate prin țeara locomotivei. Striga spre el, îl făcea senne, și abia atunci l-au ajuns cuvintele împiegatului, că bătrînul ridea și-1 tot bătea pe umăr. Dumitrascu îi spunea că Ileana născuse, că avea un băiat; îl tot îmbrățișa și se bucura, de parcă lui i se născuse băiatul.
În primul moment n-a știut ce să zică, s-a

Carmen Mircescu Rodean: „Peisaj”

sprînjit cu mîna de ghizgurile fîntinii, era răuc, poate și oboșit de nesomnul acelei nopți, de grîile de mersul acesta istovitor ca simplii pasager, pe urmă a început să ridă, era fericit, dar cînd a vrut să-i mulțumească împiegatului, nu l-a mai văzut alături, plecase să dea drumul trenului. Constantin s-a răscușt spre ciutura plină, rămasă pe mîchia de beton a fîntinii și a băut din ea lung, însetat...
*
Își aduse aminte cum a cunoscut-o pe Ileana la fîntina acea, cînd el — ca atunci, în gară, cînd Dumitrascu îi spunea că are un băiat — sorbea din buza crăpată a găleții din lemn iar ea, în spatele lui, aștepta să-i vină rîndul ca să-și potolească setea.
Se dăduse jos de pe locomotivă, îl lăsase pe Prunu — auzi ce nume poate să aibă băiatul ăsta? încă se mai minuna Constantin — și primărească liberul de mers. După ce a terminat de băut, a aruncat apa din găleată, a scos una prosoacă și i-a făcut semn să bea. Fata a mulțumit, el a vrut să plece, a făcut chiar doi pași spre peron, dar s-a oprit și-a așteptat-o să termine.
— Știi să faci fasole de fasole? a întregat-o. Ea tocmai se ștergea la gură cu dosul palmei de micșurile de apă. Constantin, nu i-a văzut decît ochii cum îi priveau cu uimire.
— Da, a răspuns, în cele din urmă, fata, îndîndu-și brațul în jos.
— Bine, a ris mecanicul, atunci e bine!
A plecat. După cîteva pași s-a oprit din nou, s-a răscușt iar spre ea. Atunci i-a simțit neliniștea și a încercat să glumească mai dearte.
— Cu ciolan afumat? a mai întregat-o.
Ileana a dat din cap că așa știa, cu ciolan afumat, cum îi place lui.
— Bine, a zis din nou Constantin, și a fugit spre tren.
A doua zi, cînd a corit la Fetești, a văzut-o stînd lingă fîntină. A înțeles că-l aștepta. S-a dat jos și s-a dus acolo. Nu i-a zis însă nici o vorbă, chiar a ocolit-o cu privirea, ca și cum nu stia cine este, ce caută acolo. Fata s-a înmurgat al față, dar n-a plecat, de parcă întepise în loc. El a scos o ciutura de apă, a sorbit o gură și i-a făcut semn să bea. Ileana a băut. Cînd se ștergea la gură, a întregat-o:
— Deci știi să faci fasole cu ciolan afumat?
— Da, a început să ridă, Constantin a mulțumit-o pe oară, era fericit de risul ei, de faptul că o găsite stînd acolo, chiar și de tristetea din primul moment, cînd se prefăcuse că nu o știe, că este o străină pentru el.
Pe urmă Ileana l-a așteptat la fiecare cursă, mereu la fîntina aceea cu ciutura spartă la buze...

Trecuseră de Medgidia, marea rămăsese undeva în urmă, afară începeuse ușor să se însezeze, parea că stă să plouă și, își zicea Constantin, poate numai el crede că se întunecă, era poate o închouire a lui, dus mereu de gîndurile astea triste. Trenul prinsese viteza, nu aveau stație la Mircea Vodă, au trecut cu peste optzeci la oră prin hală, și abia la Cernavodă au mai făcut oprire.
— Nea Alecu, nea Alecu tunde oia și berbecul..., l-a auzit pe Prunu murmurînd.

— Nea Alecu, nea Alecu... începu să cînte și Constantin, hohotînd acum, vîzînd fața umită a lui Prunu (Doamne, ce nume putea să aibă băiatul ăsta?). Păi ce crezi tu, dom' pom fructifer din cînti literare, ca la cuvîntul Icrucisate, că dormim în post? Adică, ce-ți ziceai matală, ai? Că viața-i ușoară? Nu-i, ață de la mine! Dar aici atît de grea pe cît ne-o facem singuri, gîndim urîi despre ea.
Tăcîndul îl privi murat, nu era obișnuit cu exploziile scurte ale mecanicului; pe deasupra, mai era încă supărat că aparatul lui de radio îi făcuse figura și nu reușise să asculte meciul.
*
Au depășit podul de la Cernavodă, acum se apropiau de prima stație. Era Fetești și, de-fînd prin fața peronului de la linia trei, Constantin iscodes cu atenție grupurile de oameni ce așteptau oprirea trenului. La ora aceea nu era lume multă, așa că a putut să-i vadă cu atenție pe toți. Ileana și copiii nu erau nicăieri. După ce decuplă motorul, trebuia să stea cîteva minute bune și să își sprînjie corul de mîchia ferestrei. Îl vedea pe împiegatul de mișcare venînd spre el, cu paleta de liber sub braț.
— A îmbrătințit și nea Dumitrascu, spuse el și se întoarce spre Pruv.
Acesta însă, tot bombănă, ceva, răscuse iar aparatul cu tranzistori în mîni, așa că-l uită imediat și-l lăsa în treburile lui. Dumitrascu albise, intr-adevăr, pe sub cozorocul sepei; se vedeau urcîndele inspicate. Constantin se trezi întregindu-se cît o mai fi avînd împiegatul pînă la pensie, că, ăi, numai el îl știe de aproape cîncisprezece ani.
Cînd își aruncă o nouă privire afară descoperi, doar la cîteva pași peste terasamentul liniei întii, fîntina cu ciutura spartă la buze. Cineva bea apă, era o femeie într-o rochie galbenă, stătea aplecată și bea direct din găleata de lemn. A vrut să întorească din nou capul, să-i spună iar ceva lui Prunu, dar a văzut-o pe fetiță sărînd într-un picior, pe urmă brațele agitate ale băiatului și strigătele lui. Mecanicul nu înțelegea ce spune, dar abia atunci și-a dat seama că femeia care era la fîntină nu putea fi altcineva decît Ileana. A deschis brusc ușa, a sărit de la înălțimea aceea direct în pietrisul dintre linii, și a luat-o la fugă spre el.
— Știi să faci fasole? a întregat-o pe femeia care încă mai bea apă.
Abia mai respira din graba de a ajunge mai repede, poate și din emoția că îl vede acolo, că o regăsește lingă fîntina cu apă rece. Fetita i s-a aruncat în brațe și el a văzut-o pe Ileana cum se întoarce cu fața, cum își șterge picăturile de apă de pe buze cu dosul palmei și cum dă din cap, că, adică, da, știe să facă mîncare de fasole.
— Cu ciolan afumat? se arată el neîncredător, mîngîind capul blond al fetiței din brațele lui. Femeia ridea, dinții îi scripeau mat în cenușii înserării, și-i făcu semn iar din cap că numai așa știe să facă fasolea, cu ciolan afumat, cum îi place lui.
(fragmente de roman)

Pe cerul țării

Pe cerul țării veșnic răsor stele punctînd țăriile gălbe și mărgele. Unele intră-n stîncile sticloase, altele-n scrisuri, brie și mătase.
Pe cerul țării mă afund din zori, cu ei sint la-nția mea viorea, cu ei intrăm în spiele din voră brodin în hronicul de sărbători.

Pe cerul țării devenim stelari, nopțile ard, ne-acopăr nenufari, vorbindu-ne pînă în dimineață, ciocliți în zoda albă către viață.

Din cerul țării ne-adunăm în ape ce ne străbat de-aproape mai aproape, pin-ne sărătă un sigiliu-n tină cu dulcea lui povară de lumină.

Vară

Privesc cuvintele cum se rostogolesc fîmînde, așteptînd să stea la masă. E-o zi de lucru și de nerăbdare cînd vara intră izbucnind în casă.

Vorbesc semet, n-au limbile legate, pupile se măresc, iau forme noi și-un abur rătoacește cînd tăcerea se face umbră verde-n ram și-n foi.

Din șantier

La Hirsova, pe cheiul lung am stat cînd se-apreună brațul Borca-n unde și Dunărea năvalnic se-oscunde, iar marea povește tot mirat.

Din șantierul ce-a plăt în vis umeri s-au desfiat pentru-a aduce semnale, țev, în turnuri și uluce cînd căle-n văzduhuri s-au deschis.

Curg oamenii, jos apele se-adună urcînd spre soare mărunțite-n rouă. La canoale brațele-omîndoua unesc vii diamante-ntr-o cunună.

Pescarii-n căștile de viață, miere, piine adună-n imn istorie aleasă. Imi intră un halub din val în casă vestindu-mi puilul ce s-o noște miine.

Culoarea-i aurie

Fluieră-ogorul și-n cîmpuri și pe deal acoperit cu-o galbenă năframă. Culoarea-i aurie-un our pal cum cîntă-ogorul inime de mamă.

Dacă se unduie, cărarea nu s-a aplecat decît cu-n rînd de vîji țivite-n aur, adulmeind în straiul cald, curat locul pentru a stringe-un vechi tezaur.

Din vremi, din rădăcini se-nalță-ntruna și nu mă stăruie încă să-ascult. Chiar de-o sări din roșia-scripă struna încă voi spune versul de demult.

Iar snopii...

Mergînd spre Dunăre în mlaștîni sare iar un stufăriș iar celalalte-s grele. Orezăriile din calendare s-au pigurit în cîmpurile mele.

O să aștept trei-patru săptămîni ce s-o ales din bălțile secate? String palele care-ou cîzut pe miini surprînd chiar veacul încă jumătate.

Iar snopii rătoacește întorși în boabe ce s-au născut în apa grea pierdută. Mă prînd de ei precum simt albe scoabe, string grînzile-n podeaua grea bătută.

Și-mîi fulgeră acele clipe rare, dîcîndu-mă undă eram student. Întrînd, ascult prin sonorile clare o dup-amiază de bombardament.

Cu aspra aburire în pămîntul ce m-a udat, m-duce dedesubt. Ochii e cel din veacuri, iar cuvîntul nu imi mai însoțește straiul rupt.

De lingă întunerice simt chiar apa și Dunărea apoi suind în veac. Se-arată cheiul și-n pontoane sapa silîndu-mă să tac de-acum. Să tac!

Iar

Sub rost, în văzduh, de-s nume ce dor, apelor susur se duc.

Și nu-l știu crușînd prin pietre sau foc.

Reci întorc mantii de vînt...

Logodnă

Ce ochi te sui privire, cum vînt toate-s cînd nasc spre-a nu fi...

Par semne că da, e-in drum un țîrziu... Vîu cu vîu nuntî-se-va.

petru solonaru

Ram dintii

Blind de-ai fost, ram dintii, peste firi, ce râmii mărului nunții mari, cărui alb îi dispori f...

Unde corn, unde ceas, ispitînd, te-au atras în vegheri de nespus, fără jos, fără sus?...

Cum te pleci vînturînd, pace-adormi în cuvînt...

Ori
Scad Gemenii tei, floarea-le dînd-o... Ori cînd o liniște-in ei!

Colb

Ard frunze-in răcori liniști de gînie și nu e drum să măsoi

pururea faptă. Urmă sub urmă se curmă, Colb te-osteaptă.

Zvon

Cel iris dintii, părelnico,-ți vîrma ca tu să râmii,

Dar beată de-abis tăcerea urzi noapte in zi. Care țîi-...

film

«Să-ți vorbesc despre mine»

Mihai Constantinescu, cineast tentat mai ales de temele actualității, atacate cu rezultate constante în *Despre o anumite fericire*, *Tată de duminică*, *Singularitatea Florilor*, *Premiera*, *Un oaspeț la cină*, alege drept punct de plecare pentru recentul său film *Să-ți vorbesc despre mine* (producție a Casei de film unu) romanul „Jurnalul Aurerei Serafim” semnat de *Silidona Drăgușanu* (1908-1971).

Realizat într-o manieră cuminte, poate prea cuminte, filmul evocă liniar (cu excepția unui singur flash-back) existența unei tinere care, abandonînd studiile universitare în urma unui esec în dragoste, se dedică educării copiilor într-o grădiniță. Caracter integru, cu o sensibilitate deosebită, Aureora, tînaă educatoare uită esecul sentimental în universul grădiniței cu problemele ei, cu copiii frumoși și inteligenți, din rîndul cărora nu lipsesc victimele unor situații familiale limitate. Astfel este cazul micuței Nina a cărei copilărie este umbrată de un mediu nefavorabil sau cel al gemenilor, odraslele pline de personalitate și umor ale unui inginer văduv, partizanul metodelor pedagogice mai puțin ortodoxe. Apariția unui prezentabil și tînar doctor la

dispensarul grădiniței va rezolva și problemele sentimentale ale educatoarei, într-un happy-end știtat fără nici un complex față de convenționalismul său.
Cineastul, care semnează și scenariul, nu reușește să evite sau să atenueze sentimentalismul melodramatic al probei, sărăcia psihologică a personajelor decîs polarizate la extremele opozțiilor etice, tonul didacticist, demonstrațiv infiltrîndu-se și în acele momente care, surprinse în cheie documentaristă — viața copiilor în grădiniță —, oferă un plus de adevăr artistic filmului.
Este posibil ca regizorul să fi intenționat în realizarea ecranizării sale obținerea unui mesaj educativ purtat de o evocare delicată, de mare acuratețe cinematografică. Ritmul monoton, insuficienta aprofundare a portretului interior al eroinei, rezolvarea superficială a racordurilor ce-și propun să unească traiectoria profesională cu biografia sentimentelor conferă întregului film previzibilitate dublată de efecte căutate, păcat anulat ici și colo, de oazele de suris și replică ale copiilor.
Ioana Crăciunescu, în rolul Aurerei Serafim, evoluează evident handicapată și de textul replicilor, și de inabila

Călin Stănculescu

radio-tv

rtv

O teoremă este un sentiment

Secolul acesta este fără nici o îndoială al științei așa cum a existat un secol al marilor descoperiri geografice. Trăm acum chiar pe marginea lui, copiii noștri își întînd gîndul spre XXI așa cum mîna spre creanga plină de roade, Știința e peste tot, urma ei, urma minții agere irigă Sahare și deschide poduri miraculoase, utopii ale altor timpuri sint demult realități desuete, spiritul științific guvernator e în fericită expansiune, ocupă relaxat civilizația acestui secol. Cum să nu vorbim despre el, cum să nu ne preocupe, să ne incite, să ne obsedeze?
Nu o pledoarie în favoarea emisiunilor științifice (corect: de popularizare a științei) la radio și televiziune, intenționez. Ci doar cîteva gînduri de ascultător convins și conștințios la Ora Științei secolului XXI ori a Magazinului tehnico-științific, dispus să afle, să știe, să se incinte cît puțin pe măsura deliciilor îmbătătoare oferite de minutele Fonoteclii de aur ori ale Dicționaru-

rie în Sistemul solar — de la litera cărții de astronomie la proiectele cele mai îndrăznețe de folosire a asteroizilor și de exploatarea a energiei cosmice, la supunerea de către omul secolului XXI a altor surse care azi ne pot părea puțin surprinzătoare. Așteptăm cu firească nerăbdare un ciclu anunțat deja, dedicat aeronauticii și mai cu seamă emisiuni, la fel de competente științifice vorbind, dar și posibil de umărit de un public nespecialist, din domeniul care interesează în cel mai înalt grad. De multă vreme emisiunile nu și-au mai focalizat atenția asupra informațiilor și marilor ei aplicații în economie, asupra robotizării, chiar a arhitecturii ca și nu mai vorbim despre biofizică și cibernetică — domeniu în care date fiind înecaturile strălucite legate de noaptea românești și impresionantul impact cu economia noastră oferă un vast țărîm de discuție și dezbateri.
În sfîrșit (dar nicidecum în cele din urmă) așteptăm o emisiune dedicată acelei speciale zone de confluență a artei cu știința și confluința spiritului scientist cu marile domenii — arte vizuale, muzică, literatură și mai cu seamă poezie — adevărate aventuri ale gîndului căci pînă la urmă se pare că orice teoremă e un sentiment.
Cleopatra Lorințiu

La o carte mereu vie

In 1982, când Mihai Beniuc împlinea 75 de ani, Editura Minerva a avut fericirea să editeze în trei volume o carte frumoasă, cu 75 de poeme selectate din întreaga lui operă de către poezii însuși. Vizitându-l în primăvara anului următor, Mihai Beniuc mi-a dat-o cu dedicație de „rudă suflătoasă în poezie și bun prieten”, rugându-mă ca, tocmai în această calitate să-i spun dacă cred că selecția este bună și să-i reprezintă sau, dimpotrivă, este ca o oglindă strimbată care-l schimonosește.

M-am uitat pe sumar, chiar acolo, lângă paharele cu vin și mi-am dat seama că aproape toate poezii sunt, pe care le recităm încă din tinerețea noastră, noi, un cerc de prieteni, erau incluse în sumarul micilor dar cuprinzătoare antologii. Am discutat apoi sumarul cu câțiva din prietenii de atunci și fiecare admirând selecția, ar fi dorit totuși includerea unor poezii în locul altora. Lucru firesc. Oricât am vrea să ne obiectivăm, o antologie, un dicționar literar și un sumar sunt, în cele din urmă, opere de subiectivitate. Cu altă mai mult când e vorba de o antologie de autor. Iată însă că astăzi, când Mihai Beniuc ne-a părșit, reparcându-i culegerea mi-am dat seama că în tendința ei de-a-l cuprinde cât mai complet, din toate unghiurile luminii și launtrice, ca un o investitură testamentară. E ambițioasă și gravă, melancolică și cu prezentimente amare până roșindu-se cititorului cu deplină sinceritate: „...acesta sint și nu altul!...”. Și ca să certifice valoarea celor spuse, din carte se desprind, parca bătute în aur, poeme demne de cele mai pretentive antologii: „Urșul românesc”, „Melita”, „Aicea printre ardeleni...”, „Ana Kelemen”, „E slobod să mă cînt?”, „Mărul de lângă drum” și altele încă, dintr-o operă vastă, desigur inegală. Dar care operă este oare egală dect doar cele nate din sticla purtând lucii medicrițății? Și care cîți poezii de artă pot oferi, din opera lor, antologilor, atîtea poeme de valoare intrinsecă bine marcată. Și cîte poezii pe care contemporanii și urmașii săi le recite cu plăcere? Căci problema versului memorabil nu este de ordin scolaresc, cum spunea cineva, ci de ordin intrinsec poeziei în conștiința națională.

Mihai Beniuc este un mare poet. Faptul acesta îl vor dovedi desigur mai bine și mai cuprinzător alte culegeri din poemele sale, alcătuite de critici și istorici literari sau de poezii veniți din lumea lui lirică. El a început ca poet bun și adevărat încă de la prima sa carte „Cînteca de pierzanie” din 1938. Carte excelentă care împunea un nume, înalt poetul a rămas sub teroarea primei sale cărți, ca alții poezii (Baocvița, Argezi, Minulescu s.a.) ceea ce nu înseamnă deloc că celelalte cărți ale sale (ale lui) nu au adăugat încă de la prima sa carte unghiuri de stejer, configurații și soliditate unei opere complete.

A te împune, ca poet, în haloul de lumină și aur al marii poezii dintre cele două războaie și un examen crinced. Din umbra unor Argezi, Blaga, Barbu, Pălat, Voiculescu, Maniu (cu epigonii lor) era foarte greu să te smulgi și

să te impui. Dar cu trufia sa țărănească moașcă, cu talentul său viguros și autoritar, poetul de pe Crișuri a izbutit să facă, avîndu-și matca dintr-o tradiție istorică și socială a transilvănenilor, în irudire de sine cu Cosbuc, Goga, Isac și Cotruș, cu o poezie, ca a lor, aspră și mesianică. Poet angajat de la arta poezică pe deschide prima sa carte, pînă la ultima poezie publicată, Mihai Beniuc a avut totdeauna un sentiment acut al istoriei. „Hei, fraților, la mine-n singe / Istoria contimporană plînge!” exclamă el în anii de opresiune. Ca apoi să se definească tot prin prisma istoriei: „De vrea să știi, mi-ai poate, cine-am fost / Istoria învață-o pe de rost / Istoria și se însușă, complementară, legenda, în tendința (eminesciană) de-a alcătui o mitologie românească („Ileana”, „Umbra lui Gelu”, „Chivără roșie”, „Orfeu”, străbunul tragic” etc.). Și este în permanentă osmoză cu socialul. Cu la Eminescu față de care poetul are un cult...”. Apar marile tribuni: Horia, Iancu, Tudor, Doja, în exod spre contemporaneitate, împlinși exemplar în eroii comuniști. Că unele poezii care cită revoluția sint retorice și caduce, poate fi adevărat (cum e la fel de adevărat și la alți poezii din epocă dar care se fac că uită și se tirnosează în înținută estetizantă) dar la Beniuc poezia revoluționară, poezia despre partidul comunist și eroii lui de ieri și de azi stă sub pavăza unui destin, unei biografii. Poetul s-a numit pe sine comunist în anii terorii fasciste — a făcut parte dintre adevărații ilegalisti. Subliniez cuvîntul **adevărați**. În ceasurile noastre de tăiaș ardelenesc, odată chiar o noapte întregă în trenul de la Oradea la București, mi-a istorisit, fără ifose și revendicări, cite a avut de pățimit la universitate, acasă, la Sibiu, oriunde se afla, datorită convingerilor sale.

Poemele de revoltă, de protest, de viziune au fost, în opera lui Beniuc, totdeauna în implicită și nu în simplă vecinătate cu poemele de dragoste, de desțătare anacronică, de finete neoclasică. Cred că unul din examenele cele mai dificile pentru un poet este poezia de dragoste, teren de pe care poți aluneca repede în ridicol, imi spunea odată demult Henry Jacques, profesor universitar din Cluj, din degustător de poezie și amic al lui Mihai Beniuc. Iată că Mihai Beniuc se dovedește un mare poet și la acest etern și constelat capitol. I-am recitat odată, la o masă de bodegă luxoașă, împreună cu Nichita Stănescu, admirabila poemă „necunoscuta femeie”. A plîns. A plîns frumos și pe furiș ca un copil. Apoi a început să ne recite el „Ana Kelemen”. A propos de acest poem, tin minute că odată, mergînd cu trenul prin Ardeal, de „Zilele poeziei” și trecînd prin Cluj, dimineața, la revărsatul zorilor, Mihai Beniuc mi-a arătat un cîmîtir care atunci se vedea de la geamul vagonului: „Sandule, mi-a zis, acolo doarme Ana Kelemen! Că eu mi-a tină și mi-a frumoasă moartă — Ana Kelemen”.

MIHAI BENIUC

Poetilor tineri

(fragment)

Pe Eminescu noi poezii tineri,
Zadarnic încercăm, nu-l vom ajunge.
Cîntecul lui fără seamă
Sint pentru noi miraj de neatin.
Caravana noastră trecătoare
Aleargă după oaza visurilor lui
Și oaza aleargă mereu la fel de departe
În zare.

Dar Eminescu noi cuprinse tot
În stihurile lui dumneziești.
Durerea românească-i mult mai mare
Și n-o cuprinde toată nici un cîntec.

Pozi, pozi!
Vă puneti urechea pe inima țării
Și-i ascultați bătăile negurgate.
Spuneți-mi ce e aceasta?
De ce-i bolnavă țara noastră?
Lă putrez stajorul românesc?
Îl rod rădăcină viermi tainic
De-și clatină coroana a cădere?
De ce atîtea crengi uscate-n vîrf,
Atita visc
Și-atitea frunze veștede?
Ce-nseamnă țînirea aceasta?

Pe Eminescu noi poezii tineri
Zadarnic încercăm, nu-l vom ajunge.
Dar Eminescu noi cuprinse tot
În stihurile lui dumneziești.
Durerea românească-i mult mai mare
Și n-o cuprinde toată nici un cîntec.

(Cîntec de pierzanie — 1938)

Nainte de-a muri

Nainte de-a muri vreau să văd
Cum înflorească Sebiș cîrșii primăvara.
Mi-i dor de gurdurile vechi
Cu pruni pleacăți către ulți
Și-aș vrea să mișină capul vișilor
Cu botul umed și miros de lapte.
Aș sta visător pe malurile Desnei,
Privind vremelnicia undelor,
În care soarele și topește aurul.
Multe tristețe a depănat luna
Sub ochii mei în valea miresmată
Și de cite ori n-am ascultat pădurea
Cu șușitul blînd cum încerca s-adaormă

Scintic ca un copil.
O toamnă cu țipăt de cocor
M-a smuls ca pe o frunză
Mai șin minte colt înhămaț
Și dimineața răcoroasă.
Mama plîngea în prag.
Eu însă dîncolo de negura lăptoasă
Vedeam înflorînd minuni.
Aveam,
Nu se mai înalță ciocirila, bruș de cîntec,
Din miriștea pustiită a sufletului.
Mă simt înrudit tot mai mult
Cu cei coborîți sub țărîna.
Nu voi sări peste gardul cîmîtirului
Ca-n anii prunicii din ocol.
Ploile recîstrează prin lut
Îmi vor spăla oasele albe.
Dar primăvara,
Ca totdeauna,
Vrăbiile vor ciripi vesele
În gardul de măceși.

(Cîntec nou — 1940)

Marele apel

„Ca țăranul printre snopi de grîu
Voi intra masiv și greu în vreme,
Cu un car și deal de poame,
Murmurînd o doină trist, molu.

Nu-mi bat capul ce-or gândi vecinii,
Nu-am eosit din holda lor un pai.
Asudînd sub ploile luierni
Numai anii mei-i secerau.”

Așa începe cea de a doua poezie a volumului de debut tipărit de Mihai Beniuc în 1938, Cîntec de pierzanie, și țăranii de poezie românească au avut de îndată sentimentul apariției unui adevărat poet

„Cînd voi izbi odată eu cu barda,
Această stîncă are să se crape
Și va țînî din ea ștuful de ape!
Băieții, această este arta!”

Nu era numai o voce nouă, ci și o altă atitudine, o concepție nouă. Într-o poezie saturată de estetism, țînărul poet instala cu asprime și nonconformism deliberat o natură reală, o simplitate convingătoare, o descătușare de energie, care acceptă doar canonul „drumulul în sus”.

„Cu sanie țărîna elopotea
Trec peste zăpada și norozul veacului.
Cînd am pornit la drum țugari met,
Eu nu m-am închinat nici Domnului nici

Voluntarismul manifest, simplitatea zicerii, tropii sfidători țărânesi au atras imediat atenția asupra noului poet venit din provincie, care refuza „exemplele”, revendicîndu-se din ome-nii încreștirilor transilvănene. Încă de la debut Mihai Beniuc a fost un poet controversat, ceea ce nu l-a împiedicat pe Ion Chinezu să fie sigur că odată cu Cîntec de pierzanie „o stea a apărut la drum”, iar pe criticii neîncredinți în secolul și abstracție literară să simtă pe marele poet. Mihai Beniuc a fost un mare inconfornist.

El n-a venit din cetatea consacrarilor literare, București, ci din lumea Desnei și a Sebișului, din paginile unei publicații literare atunci anonime, *Abeceador*, care apărea la Brad și a avut o viață efemeră. N-a fost lansat de vreun corifeu al literaturii, ci de un coleg de generație, mai întreprinzător și mai devotat de cît alții poezii, Emil Giurgiuca, care a crezut în steaua liricii românești din Transilvania. După Marea Unire din 1918 se configura o nouă geografie literară, țînării poezii din vestul țării exprimînd-o cu o decizie a vocației admirabile. Nu s-au împacat niciodată nici Mihai Beniuc, nici Emil Giurgiuca cu mediul literar de adopțiune. Expresiva ridicare literară a țînărilor de la *Abeceador*, al cărui vîrf incontestabil este Mihai Beniuc, a rămas într-o critică și istorie literară preconceptă de alte cenacurii literare interbelice, o pată albă, „Fug de cărți și nu intra în temple”, scria Mihai Beniuc în 1938. De vor ura acest indemn, noii cartografi literari vor scoate la lumină una din cele mai expresive manifestări literare românești interbelice luminate de steaua unui mare poet.

Ce se întâmpla în 1938 în literatura noastră și de ce Cîntec de pierzanie? În anul Cîntecelor de pierzanie mai apăreau *Poezii tineri bucovi-neni* intr-o antologie de Mircea Strănuș, romanul *Am plecat din sat* de Ion Vlasiu, *Urcan bătrî-nul* de Pavel Dan, culegere postumă, *Pe margini de cărți* de Octav Suleușu. Sint membri ai aceleiași generații și purtătorii unui suflu literar nou. Dar au mai apărut și *Rădăcini* de Hortensia Papadopol-Bengescu, *Gorița* de Liviu Brebreanu, *Valea frumoasă* de Mihail Sadoveanu, cărți care, în ciuda valorii lor, n-au produs semnificativ ecoul meritat. Cerul se în-norase deasupra României, limpu literaturii stătea să moară, și această neliniște țipă în Cîntec de pierzanie ale lui Mihai Beniuc.

Un al literar numai nu este însă semnificativ pentru circumstanțele poeziei lui Mihai Beniuc. Ea era însătoșorii și prevestitori. Unul este Eusebiu Camilari din *Chemarea campenilor*, altul Zaharia Stancu cu versurile proprii, dar și o tîlmăcirii din Serghei Esenin. Poezia de aspect țărănesc, revendicativ, insuricțional nu este inventivă lui Mihai Beniuc, care l-a dat doar o haină și o sansă nouă de existență. Nu se reduce nici la precedentul lui Aron Cotruș. După cum nici a explica prin influența lui Serghei Esenin nu înseamnă a da o dezlegare problemei. Dacă prin Junimea, cum zicea G. Călinescu, rularii au intrat în literatură, în perioada interbelică se produce o explozie a rularilor în literatură. Încă nestudiată și neînțeleasă pe deplin, ea constituie un fenomen modern, atît în plan social, cît și artistic. Ea nu propune suprafața piecască a lumii din care provia autorii, cît mai ales o structură și o experiență sufletească și spirituală adîncă și

Cînd pleacă un poet, se miră zeii...

In ultima vreme, poetul Mihai Beniuc vroia tot mai mult și mai des să plece „acasă printre ardeleni”. În Sebișul său răcorit de verdele pădurii și tăiat de apele limpeze ale Desnei lăcrîmă de Munții Codrului. Se îmbrăca febril în aceste amurguri sufocante de vară, cu un țărîn pregătindu-se pentru o călătorie în strălucită respirînd lacom mirosul florilor din mîca se grădina, dădese o răsuță din la marginea locușii scîlpînd amăgitor și se întorcea ocazi și trist. Nu mai avea putere.

Acolo ar fi vrut să se săvîrșească, departe de „orașul pierdut”, ascultînd „melita” veri a neamîntînd nepăsătoare ultimul său „cîntec de pierzanie”.

În multe din nopțile tineretii noastre, Nichita și subsemnatul îl sunam la cele mai diverse ore și-i recitam la telefon versuri de suflet și durată: „Dintre-nselătoare amante / mi-a ră-mas în minte numai una / încarcă-te greu cu diamante / și purtînd pe frunzele nouă, luna / Mă-nvelea cu salul de-atunțerie / și stăteam alături tăcuți, / trupul mi-i cuprîndeam eteric / spune tu, de ce nu mă săruti?”

Iată că „îngelștoarea sa amantă”, viața, n-a mai fost prezentată la obisnuita întîlnire și l-a sărutat pentru prima și ultima oară eliberîndu-l și redîndu-l Eternității.

A fost și va rămîne un mare poet, din stîmbea aleasă a robușii lui Cosbuc și Octavian Goga, răzvrățit și protestatar și credincios idealului asumat. Cel care cred că Timpul îi va rugini versurile se înșeală sau sint de rea credință. Opera sa poetică, începută atît de strălucit ilustrată drama creaturilor

zilinic, pînă în ultima clipă a lucidității artistice.

Privîndu-l cum stă liniștit și împacăt în stielul prea mare pentru alcătuirea sa fragilă, înconjurat de flori (unele, multe garoafe) în capela rece și asiteră, mi l-am amintit viu și adevărat, așa cum l-am văzut pentru prima oară, în urmă cu peste treisprezece de ani, în sala mare a Palatului cultural din Arad, pregătîndu-se și mai tîneri. Atunci, înainte de a începe cu binecunoscutele versuri: „Ții minte Ana Kelemen, poezia ta ce te nu rădădeațeu lumina ză-nrîntă a țărînzului venit de pe Crișuri. O așteptare incrementată și pioasă, fiecare cu sine, și el, mai singur decît toți, cu trupul puțin, înghet, de moarte. Trupul său era acolo în fața noastră, sufletul său se eliberase demult și devenise monadă sau stea plîpînit peste aceluia pădure a Momei.

Convoiaț tăcut a pornit spre locul cel fără înnoave, florile veneau și ele strălucind încă prespette, vara își trimitea de sus căldura sufocantă, asistența urma sîcrii prea mare într-o incrementare mută. La groapă, fiind foarte aproape, un vîzător de umire, cum sub una din frînturile susținătoare se fixase dedesubtul raclei, un boboc de garoafă roșie ca single, „Garoaafă roșie, nu plînge...”

Poetul Mihai Beniuc nu mai este. Cel care, cu ani în urmă, cerea cu inexplicabilă violență „să fie ars scaunul pe care a stat” (scaunul unui mare poet) pot fi acum definitiv linișțiți. Scaunul „poetului de pe Crișuri cu inima-n trei învelişuri” e liber, neapărat de nimeni, și asteapță...

Carmen Mircescu Rodean : „Flori”

Mircea Micu

„Cheie pe acea pusă la punct de Zarifopol”, admirabile „caragialiana” și își dedica o parte a vieții unui cult adevărat, incomparabil prin profunditate cu „caragialologia” altora. Înaintea clasicii, Șerban Cioculescu venea cu o seriozitate „diabolosă” și cu mînia lui românească cea repetă preceptătoare și vorbă iute, știa a cuprinde într-o formulă, totuși îndelung căuțată și lustruită parcă de succesive încercări, ceea ce indeobște se considera a fi stat impenetrabil, „mister”, sunet fundamental comunicabil.

Era, în totul, un raționalist și un pozitivist, dintre aceia ale căror produse dau o senzație acceptabilă de optimism și care, poate, la trecerea vremii, sîrșesc prin a se arăta mai puțin profunzi decît susținatorii „inefabiliului”; însă un raționalist ale cărui rezultate în examinările de minuție nu se pot pune la îndoială. Mi-nuți și această reticentă înaintea creației aventuroasă definesc și „cronicele” lui, poate că un vast letopisat al literaturii extras din imediat pe întinderea a peste jumătate de secol: o prelungă și policromă dare de seamă, nicoadăstră susțasă sentimentului, căci asemenea precedecorilor lui, Șoica Ludescu și Radu Popescu, a sesi cronice de vremii moderne găsesc pretutîndeuri obiect de adorație și de cîrșeală, definîndu-se cu vioicenie și ămplînd pagina de cea indimențieabilă combinație „muntească” de vorbe mari și de repudieri fără reticență. Însă „cronicele” era, de s-ar fi văzut mai bine acestea, un scriitor, sîtuor în a face caracterologic și „fiziologii” și un memorialist cu o volubilitate înconfinită, spumoasă ca o șampanie preparată „la romaine” după metoda clasicizată în Franța provinciile „Champagne”.

Și dacă, în curgerea ei impenetrabilă, istoria acestor literaturi va găsi o clipă spre a se întoarcă și către opera de care, iată, o lasă acum, pe cîntecul și înțrîgă de o vîrsă miraculoasă, Șerban Cioculescu, acel impunător poliptiz al criticii românești se va împlini cu încă o căsătură de preț, „Vîrsă miraculoasă”, da! Trăci de la țînărul cu lavalerii să priveze semănță și pînă la patriarhal cu barbă impunătoare și albă, viața lui Șerban Cioculescu a fost și va rămîne înșoțtoarea unei întregi literaturi.

O literatură, dar, ilustrînd unitate și continuitate, organizate deplină cu un proiect interior sălășlîund pe sub timpuri și peste ele, exemplificînd în europenitate de popor vechi și stăruitor în geografia proprie, unitară prin definiție și prin postulat, Din Moldova de unde venea George Ivașcu și din Transilvania martirilor rămași în memoria lui Mihai Beniuc, din Tăra Românească de la Dunăre, de unde a țesit, la o clipă „veche” și atît de recentă în cronologia multimilenară a românilor, și Șerban Cioculescu, o cultură cu reazem romanic își adună și își adunase între-poe pe care și le va aduna încă multă vreme într-o istorie a umanității unde e loc pentru toți.

Artur Silvestri

Bonone Șuvăilă : „Vară”

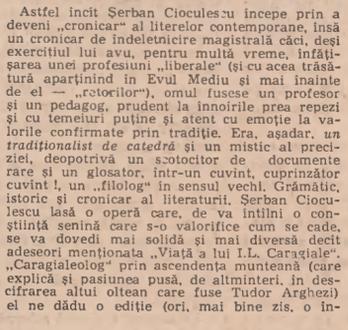
M. Ungheanu

Portretul unui cronicar

Martea lui Șerban Cioculescu se alătură și o urmează într-un chip aproape simbolic pe aceea a lui George Ivașcu și Mihai Beniuc, pleacă și și acest sfîrsit de iunie torid și iată, încă o dată, funest. Zic „simbolic” și mă gîndesc pentru o clipă la viața acestor pînă ieri contemporani ai noștri care acum rămîn a fi contemporani cu istoria literaturii, cu Miron Costin și cu Octavian Goga, cu Al. Davila și cu încă mulți, mulți alții, insi ruiți în secole înștre obștii, acolo unde și-au dat sint lumini; cu ei, o întreaga generație literară intră definitiv în efegie. Și dacă opera lor i-a diferențiat, prin formele ei de manifestare, fără a-i despartii cu toate acestea în chip considerabil, originale, prin extracție geografică, diferite spun mai puțin decît prin conținut, o repede vedere, iată, de pildă, pe George Ivașcu, scoborit din Moldova „Jurnalului literar” și ieșit din scoala de literatură civilă a lui G. Călinescu: un „călinescian”, un moldav și un jurnalist, exprimat mai înainte de toate printr-o acțiune care e aceea a literarității, un om care, de o parte, a avut o viață de jurnal, dar, pe Mihai Beniuc, evocînd, prin obșriși, pe moșii lui care fuseseră și vor rămîne moșii lui Horea și al lui Avram Iancu, adică ai Transilvăniei: o voce de bard, mesianică, acordată după celea ale lui Goga și Aron Cotruș însă distinctă față de ele și strălucind alte clipe și alte drama. Poet al „orașului pierdut”, al „poezilor tineri” care înțelegau din Eminescu altceva și depotrivă aceleiași simțămînte ca și alții. Și, în fine, iată pe Șerban Cioculescu, muntean și mai bine zis „valah” cu vorbă și spirit iute și pătimate, „cronicar” precum Radu Popescu însă cronicar în vreme care nu mai însemnau chiar letopisă ci „o samă de cuvînt”, noi, uneori mai noi chiar decît poete o cultură să adopte în curgerea ei în esență calmă de fenomen cosmic. Un „cronicar”, adăugăm înălit în preșgna lui E. Lovinescu fără a fi, totuși, un înviescian obedient și un valah care, ca și Stoinic, plecase să afle în Europa ce mai e nou, punîndu-se, și prin cunoașterea cu pasul, în contacte dealtmînteri naturale și care nu vor înceta de altele nicoadăstră. Însă „Italia” stoinicului devenise acum, și de o sută și mai bine de ani, Franța, „la grunde soeur”; Padova aceluia era, pentru încă mulți de dinaintea lui Șerban Cioculescu și pentru încă și mai mulți de după el, Parisul „luminilor”.

În felul lui, însă fără a stăruî în usuratice emonii de importator cultural, Șerban Cioculescu începe prin a fi un „narziian”. Însă unul care, întorcîndu-se pe Dimbovita, înțelega să dea seamă, ca într-o altă „însemnare a călătoriei”, de ceea ce pot avea românii și numai ei într-o lume unde a și pe pămint însemna chiar a simți reverberațiile proprii de vechime. Evoluția nu ar fi putute, dar se întîrzi să se continue decît în raport cu acest criteriu care este acela al valorilor cu organizate.

Astfel încît Șerban Cioculescu începe prin a deveni „cronicar” al literelor contemporane, însă un cronicar de indelente care magistralee căci, deși exercițiu al lui avu, pentru multă vreme, înfășurarea unei profesiuni „liberale” (și cu acea trăsătură aparținînd în Evul Mediu și mai înainte de el — „retorior”) omul fusese un profesor și un pedagog, prudent la înnoirile precepe și cu temeri puțin și atent cu emoție la valorile confirmate prin tradiție. Era, asadar, un tradiționalist de catedră și un mistic al preciziei, depotrivă un sotocitor de documente rare și un glosator, într-un cuvînt, cuprinzător cuvînt, un „filolog” în sensul vechi. Gramatic, istoric și cronicar al literaturii, Șerban Cioculescu lasă o operă care, de va întîlni o conștiință senină care s-o valorifice cum se cade, se va dovedi mai solidă și mai diversă decît adeseori menționata „Viața a lui I.L. Caragiale”. „Caragialeolog” prin ascendența munteană (care explică și pasiunea pusă în a lătminter, în decifrirea altui oltcan care fuse Tudor Arghezi) el ne dădu o ediție (ori, mai bine zis, o în-

Artur Silvestri

2 IULIE 1988

POST-RESTANT

Si farasi, in ciuda unora si altora, vom vorbi despre timp. Deci este vici, este cald, iar cind nu este cald, nu este nici vară. Plouă, cind plouă, fulgeră și dacă fulgeră, trăznește, ceea ce pe unii li bucură, iar pe alții li sperie. Păpădiile au apărut și ele, odată cu trandafirii. Dar cine se mai joacă astăzi cu păpădiile, cine le mai suflă și în ochii cu? Stim, s-ar putea să se creadă că trosim spațiul și timpul cu astfel de jocuri meteorologice, dar noi nu credem că trebuie să trăim, și să gândim și să scriem vesnic incertități. A sta cu degetul la timp nu înseamnă neapărat că gîndim, doar nu gîndim pe scenă, deși puțină actorie nu strică uneori, cînd vrem să părem mai serioși, nu-i așa? Cînd vrem să-i impresionăm pe naivii, ori cînd vrem să fim „maestri”. Pentru un dialog, noi trebuie să fim firești, sinceri, și dacă se poate, prietenoși. Din păcate, însă, unii corespondenți — o drept, puțin — nu sînt nici firești, nici sinceri, dar, mai ales, nici prietenoși. Pe aceștia li rugăm să nu ne mai scrie, oricît lor fiind atât de puternică, încît ne face rău și la simpla vedere. Este suficient să ne inchipim ce nenorocire este să fim siliți să trăim în preajma otrăvitorilor, ca să ni se facă rău. Dar cum nimeni nu ne obligă să stăm de vorbă cu cineva care nu ne agreează, refuzăm, după principii rînduși, venim să citim mai departe. Cum nu sîntem doctori, nici nu ne propunem să-i vindicăm. N-au decît să-i închipuie ce vor, chiar și că n-ar sta în puterea noastră să facem și să desfacem cariere literare.

N-au decît! Noi am recunoscut întotdeauna limitele încercărilor noastre de a distinga în corespondența neapărat talente reale, demne să vadă lumina tiparului. S-ar putea să și gresim, am greșit atîtia alții înaintea noastră, greșesc încă. Doar cine nu muncete, nu greșește. Desigur, dorim cu toții să gresim cît mai puțin, adică, în rubrica de față, pe cît e posibil, să promovăm ceea ce merită să fie promovat și să descurajăm impotura. Cînd însă impotura se manifestă agresiv, dialogul nu mai are nici un rost. Tăcerea, în acest caz, este cel mai elocvent răspuns.

MARIAN BRINCUS, București.
„Vă trimîț o schiță, pe care am scris-o după mai multe și îndelungate exerciții de stil, ca să le zic așa, insolită și de o întrebare: Ceea ce am scris poate fi considerat literatură?” Nu-ți putem da un răspuns atît de categoric după o schiță de o pagină. S-ar putea să poată și colegii dumneavoastră de la scoala generală nr. 142. Așa că vă așteptăm în continuare, chiar și ani de zile de-acum înainte. Pînă atunci, o observație: se zice a ieși (a scăpa) basma curată și nu „cu baumua curată”. Nu de alt-cesta, dar, noi bărbăți, nu purtăm basmale, oricît de curate ar fi ele.

GH. ACHIMESCU, Alba Iulia
„Stimate poștas de la restant,
În Lucreafărul nr. 25 — 18 iun. '88 Mircea Micu semnează o poezie, a cărei primă strofă m-a fermecat și am continuat lectura. În obiect, dacă primele rînduri (versuri) nu-mi spun nimic, abandonez, deși nu fac bine. În strofa 2-a m-a dezamăgit versul: „Privighetorie cînd li vîd se usucă... nefericită imagine... privilegie, usucate li Strofa 3-a și-a pierdut pînă frumusețea a lui M. Micu. Dintre colaboratori de la Lucreafărul, M. Micu este printre idoli mei, ca și F. Neagu, A. Zub, V. Mihăescu... și altele nume care mă încântă.

Fericită colab. lui Fănică N. Gheorghie (nume nua din Dvs) mi-a plăcut ce s-a spus despre ultimul Eminescu. Dar să revin la M. Micu ale căruia folioane cu scriitorii și scurtele report. din Mongolia le-am reținut cu plăcere. La A. Iulia s-a pus în scenă piesa Avram Iancu fucată de amatori. As dorî s-o văd jucată de artiștii unui teatru — Sibiu — Turda — Satu Mare...
Dacă admiteți că pe o c.p. se pot exprima păreri despre rev. dvs., eu voi mai reveni. Urmaș Post Restant și Posta red. găsind în ele cîte odată și humor care este și el necesar și ca în N-șe să nu mai sus și să scrie tipar. De ce nu l-ai dat numele? Se pierdează? Sotul acesta de oameni (dacă al Dvs. e real) trebuie pus la punct mai drastic cu tot curajul nu cu menajamente. Pentru mine Lucreafărul rămîne o bucurie săptămînală, găsind în fiecare număr ceva și pe mine.

ROMEO-LIVIU BALANCI, Iași.
„Un om ca într-un vis” este și el un om ca tot omul, nu trebuie idolatrizat, cum faceți dvs. Faptul că Arsenie Mihai — un bărbat frumos și fin, „cu părul lîns, o mustețioară bine înfiptă, buzele mici și o gură de ocolari de soare cam mărișori pentru aspectul feței ce-l avea” s-a înscris cu o fetișcană de toată frumusețea nu ne-a impresionat de fel. Asta-i soarta bărbatilor...
LUCIA UNGUREANU, Cimpulung. Mai trimiteți totuși!
GEORGE V. SEVERIN, București. Pe Caleta Victoriei la nr. 115 este sediul Uniunii Scriitorilor. Ori, noi nu știm nimic de un locatar, G.V.S., al U.S. După ce lămurim adresa, le lămurim și pe celelalte.
ANA ADINA PETRESCU, București. Invingeți-vă timiditatea și trimiteți piesa de teatru chiar revistei „Teatru”.

Iulian Neacșu

NOTĂ

Dintr-o eroare de corectură, unul din grupajele de versuri publicate în numărul trecut al revistei noastre a apărut cu semnătura Viorel Cosma, în loc de Viorel Cozma, cum ar fi fost corect. Facem cuvenita rectificare.

Luis Buñuel

ULTIMUL MEU SUSPIN

SUPRAREALISM 1929 — 1933

Între anii 1925 și 1929 am revenit de mai multe ori în Spania, întîlnindu-mă cu prietenii mei de la Cămînă. În timpul uneia din aceste călătorii, Dalí îmi face cunoscut, entuziasmat, că Federico Lorca scrisese o lucrare magnifică, *Dragostea lui don Perlimpin și Belisa în grădina acestuia*.

Vreau să-ți fie cîștită.
Federico s-a arătat reținut. În mod obișnuit, și nu fără dreptate, el mă considera un om destul de elemental, prea necioplit, pentru a aprecia subtilitatea literaturii dramatice. Într-o zi, ducîndu-se la locuința nu știu cărui aristocrat, a refuzat să fie însoțit de mine. În fața insistențelor lui Dalí, a admis să-mi citească o operă. Tustrei ne-am reunit la barul din subsolul hotelului Nacional, care posedea compartimente cu pereți despărțitori, din scindură, ca acelea ce se văd în unele berării din Europa Centrală.
Lorca începu lectura. Așa cum am mai spus, cîtea admirabil. Cu toate acestea, există ceva ce îmi displică în acea poveste a bătrînului și a fetel, care, la finalul primului act, sîrșesc într-un pat cu baldachine și perdele, iar din cusca sufleurului iese un spiriduş care spune: „Assad, onorat public, atunci don Perlimpin și Belisa...”
Cu întreprind lectura lovind cu pumnul în masă și spun: — Federico, destul. Este o porcărie.
El devine palid, strînge manuscrisul și aruncă o privire spre Dalí. Acesta, cu vocea lui puternică, confirmă:

CUMPANĂ AȘCHII

Există obiectivitatea vie, de ordin natural, și obiectivitatea lumii obiectelor confecționate de om. Dacă ne uităm la casa în care trăim, la ușa pe care o deschidem, la masa pe care mîncăm, la mașina de scris s.a.m.d., formele sînt „mai perfecte” în comparație cu acelea adunate într-o creangă de pom, într-un bulgăraș de pămînt etc. Și unele și altele conțin fragmente ale întinderii, numai că, în cadrul obiectivității de ordin natural, acestea sînt mai puțin chinute, forme ce nu deformează nimic. Perfecțiunea lor este nesfîrșită prin aşezarea în spațiu și timp. Obiectele create de om conțin o perfecțiune limitată. Arta este un obiect superior, cel mai încărcat de subiectivitate, avînd ca lege comunicarea cu obiectivitatea vie, de ordin natural.

II. „Umbră bătrînului domn de la Mancha și proiectată pe zidul ochilor mele umbră bătrînului domn, bunului domn cu scut și cu sabie neagră”.

(A. E. Baconsky, „Umbră bătrînului domn”) Din cauza lui Don Quijote, morile de vînt își mișcă aripile pe cîmpia atemporală a mi-

tului. Umbră Bătrînului domn de la Mancha este adierea neobosită care le mîină. Ne putem imagina o moară de vînt cu aripi incremente, într-un aer pietrificat. Cînd galeazează spre ea Bătrînul domn, moara începe să-și învîrtăcească aripile. Poate fi scris un eseu despre superioritatea simbolică a morilor de vînt față de morile de apă. Neavînd cu ele povestea unuia Don Quijote care să le ridice exponențial în înălțimea mitului, acestea din urmă aparțin apelor și istoriei.

III. Există ceva bun, frumos și adevărat ce nu poate fi făcut în numele Patriei?

IV. Orică creație e de natură individuală, numai Patria este opera unui întreg popor.

V. Cu toți ori cînd puteam vorbi despre Patrie, cu Patria vorbim din cînd în cînd.

George Alboiu

POEȚI ȘI CENACLURI

mircea alexandru popa

Țara

Mi-ai arătat Dunărea — „e sora noastră cea mică”, mi-ai arătat marea — „e sora noastră cea mare”, mi-ai arătat Carpatai — „sunt frații noștri nedespărțiți”, mi-ai arătat cîmpia și-am așternut culcuș din fosențul aurului, mi-ai arătat oamenii — am întins palmele, doine și balade.

Noaptea

Ce vrea de la mine făptura nopții de ce nu mă lasă acum să scriu răsună în pădure chemarea bufinței înseamnă că cineva mai este viu de cînd a început să-mi înțelească gîndul îmi dai tîroale, imi caută vreo vină lătruînțele străzi ale creierului meu așteaptă îndepărtata dimineață lîmă făptura nopții știe prea bine că gîndul prin apropiere se ascunde exilat în cubul luminii așteaptă aici răsăritul sau niciunde

Poemul unei lebede

Năluciri nocturne pictează Splendoarea-și de lebdă

Corindă

—cetelele, ceteoară... tînr spun de arătările de primăvară serbări înrămurate cu pămîntul poate salvie în cupola unui murgure adîncit ca magnetul alb descopăr cuvintele precum țărînul din piebrosa

cloșca și puil de aur ai păsărilor pun pe dala oblică a răsăritului zvicnetul umed — pagini orhoice roua peste saiele calului badoajează în tăcere o ardere verde tînr dau semn înainte colinelor port mină în foc pe o lespede în răsîniele tremurînd peste un fald spre zîna germinărilor tînr spun de arătările de primăvară

Bucolică

găsiți o prisăpă de țară însemnată soră roditoare și plină de mlădie prin păduri schimbînd chemările cu porumbel de ceramică la capăt de orașe

este ceasul de ceoță cînd sufletul dorește dezmiertări foinitoare

nimic nu-i de prisos selcia duioasă bucuriile implectice și pene multe împrăștiate pe malul fostului lac.

Lanțurile de la Bobilna

Se povestește că la Bobilna răscuțiti și-au legat căruțele între ele cu lanțuri.

Catargul

Ce înalt e-acest asfințit și sufletul meu atît de insetat un pescăruș se înalță drum bun amintirea mea

CARPAȚILOR

Lanțurile de la Bobilna

Se povestește că la Bobilna răscuțiti și-au legat căruțele între ele cu lanțuri.

alex gregora

arunc săgeți clătinîndu-mă drumuri pomine în sus tulburîndu-mă înalt văd pâna albastru a fierului cînd rugina umeze liniștea cu ele și floarea fîinei și mierea trece prin inșii țerii igră cum trece o cruciadă peste biblioteca lui assurbanipal și leaciă jilitoare un butuc de viță să-mi iasă în cale

April

și prieteni am oflat un cuvînt anume și povitric ca într-un pahar vinul vă îngădui o căutare la față nostru pe-o haină de-a mea să odihniți genunchii și aici vom trăi și rămînem peste noapte urcăm sfetnici ai mei lumini poștine ca degetele marea se ascunde în nașterile lumii de cerul pufos s-ar vrea nedefectoră

la Madrid pentru a vorbi despre cinematograful de avangardă și a prezenta mai multe filme: *Tregul Madrid* a găsit foarte originală și modernă această prezentare. Pe mine m-a lăsat puternic și am ieșit din teatru sprînjindu-mă de sora mea.

Acastă pretinsă „avangardă” a întîrziat trecerea mea la suprarealism — și în situația aceasta m-am menținut un timp îndelungat. Din clipa spargerii gearurilor din „La Cloșca des Lilas”, eu mă simțeam atras din ce în ce mai mult de forma aceea de expresie irațională pe care o propunea suprarealismul, ca acel suprarealism împotriva cărului în zadar Jean Epstein mă pune în gardă. În publicația *La Revoluția surrealiste* apar fotografia lui Benjamin Péret insulșit pe un proiezor care m-a impresionat puternic. În aceeași revistă s-a publicat o anchetă asupra sexualității care m-a Antract, de René Clair, secventa visului din *La Fille de l'eau*, de Renoir, Rien que les heures, de Cavalcanti, rîndurile și diferite planuri cu exemple de proiectare în relief, ca aceea a unui gionț ieșind lent din teava unei arme. Toată elita madrilenă, așa cum se obișnuiește a se spune, a asistat la conferință, care a avut un adevărat succes. După proiectul, Ortega y Gasset mi-a destăinuit că, de ar fi fost mai tînr, s-ar fi dedicat cinematografului.

Înainte de a începe conferința, li spun lui Pepin Bello că momentul mi se părea foarte potrivit, în fața aceluia public distins, pentru a anunța deschiderea unui concurs și a indica prima premiu. Însă acel act suprarealist — la fel ca atîtea altele — nu s-a realizat.

În clipa acea, eu eram neîndoiș singurul spaniol — din cei care au plecat din Spania — care avea noțiuni de cinematograful. Acesta a fost motivul desigur, pentru care cu ocazia centenarului morții lui Goya, Comitetul Goya din Zaragoza mi-a propus să scriu și să realizez un film despre viața pictorului aragonез, de la naștere și pînă la moartea sa. Eu am compus un scenariu complet, ajutat de sfaturile tehnice ale Mariei Epstein, sora lui Jean. Apoi am făcut o vizită la Valle-Inclan, la Cercul de Belle Arts, unde am aflat că și el pregătea un film despre viața lui Goya. Eu eram dispus să renunț, înțînindu-mă respectuos în fața maestrului, cînd deodată, acesta se retrage, fără a-mi da nici un fel de ștaf. Pînă la urmă proiectul a fost abandonat din lipsă de fonduri. Astăzi pot să afirm: din fericie.

In românește de Esdra Alhasid

Un destin

În capătul oelei mai lungi zile a anulului, ca și cum ar fi ales acest promotoriu spre a se lansa către o nouă generație, al prezentat vii a genului și schimbata de direcție, părsînd „toate relele ce sînt / Într-un mod fatal legate de o mină de pămînt” și plasîndu-se pe orbita veșniciei culturii române. Urma să împlinescă, peste o lună și ceva, 77 de ani, dar destinul — a grăbit pașii ca să nu încetapă a scoate ziua să plece în cea mai plină zi-lumină. Spre a adeveri celebra maximă a lui André Malraux: moartea transformă o viață în destin.

Pentru că acest om luminos, cald, generos și neobosit în a servi pe alții pînă la deplina uitare de sine, cu norocul de a-și asocia persoana cu lumea la aventura mării și a marilor, a unei dintre cele mai extraordinare intruchipări ale genului național, G. Călinescu, a avut în cel mai înalt grad vocația slujirii lumii. În persoana culturii române și a neamului în care s-a născut, acceptînd să se facă luntre și punte, acceptînd oricît ar fi părut altuia umilință sau modeste dincolo de limite, acceptînd totul, dacă acesta era condiția pentru ca această cultură să dobîndească grandoearea pe care i-o intuise, în care credea și pentru care a lucrat pînă la ultima clipă. Era un „genial secretar de redacție” și singura lui orogolu, singura ocazie în care acest servitor al genului, care ni l-a redat pe Argeze și Blaga și „i-a luminat cu o respectuoasă lampă” pașii lui Călinescu, folosea în legătură cu sine acest cuvînt. Fără îndoială. Dar era cu mult mai mult. Si astăzi, cînd cealaltă schimbărie fusul orar al existenței sale ne obligă să petrecem cu el în gînd, și să ne reamintim ceea ce a fost pentru fiecare dintre cele ce l-au stat în preajmă și pentru destinul spiritului românesc, ne dăm seama că omului fermecător și mereu cu zimbetul pe buze, chiar atunci cînd sufletul era ovîrit și insingurat, și era rezervat de mult „parțea sa de aer” pe firamentul etermității noastre. Că în constelația nemuritorilor timpului său, steaua lui îl aștepta să se aprindă la sorocul ales de parca.

George Ivașcu are o biografie evocată adesea cît timp a trăit — vezi și volumul meu *Aceente culturale* și acum doi ani, cînd s-a lucrat de o discretă dar sinceră și afectuoasă sârbătorie, la împlinirea celor 75 de ani. Adevărata și marea sa biografie, adevărul și marea lui destin nu au fost însă dezvăluite ochilor noștri decît în ceasul acesta cînd, măsurînd golul pe care îl lasă, ne conștințăm cîmpul în deplîntătea lui scîrbos. Opera scrisă de o excepțională, care este, ca și la Titu Maiorescu — despre care a dat o monografie de pionierat — mai importantă decît ce a așternut de hirtie.

Această biografie se împarte clar în două etape, despărțite de o experiență limită, de un fel de probă inițială așezată în ajunul meritoriului, alături de marea și de marile ideale. În prima etapă, el a fost un „strălucit secundant” (brilliant second, cum spun francezii în asemenea cazuri) al genului cîlinescian în asocieri, cu binecunoscutele peripeții: a fost „arcul de ceașcană” al *Jurnalului Literar* și a participat totodată la pregătirea celei viștoare revolute, la celui vici măturător de turpitudine și gonofie, pe care, într-o clipă de minie, îl invocase de la istorie pînă și tradiționalistul Nicolae Iorga, exasperat de carnavalul irresponsabil și sinucigaș al societății românești interbelice. Dar nici Ivașcu, nici Călinescu și nici alții alții, care nu lucrau pentru nimic și pentru nimeni altceva decît pentru poporul nostru și pentru mai buna lui viață și mai luminoasa lui prezență pe scena valorilor universale, nu prezăviseră eventualitatea ca revoluția ce urma legie din toate componentele realității românești, și a fost realizată implacabil la 23 August și imediat după aceea, să fie intererată și cu altfel de experiențe, străine spiritului național. George Călinescu era scos, mai întîi teoretic, apoi practic, în afara posibilităților de a mai acționa asupra noilor generații și asupra conștiinței românești, și era închis în colivia de aur a Institutului cel-poartă acum numele. Lui George Ivașcu i s-a rezervat proba supremă. El a luat drumul locului de intimidare care a rămas, multă vreme, simbolul aceluia timp.

„Dar print-o justitiară simetre a istoriei, timpul s-a mișcat în inversă, de treptat și nepus de abili și dificilă recuperare. Începutul l-a făcut — dreptate a dreptăților — cel pus în derizaj „Criticii critici”. Apariția romanului *Bietul Ileană* făcea începutul acelei treptate și epocice reconstaște, încă nescriș ca și a istoriei noastre contemporane, care va culmina cu Congresul al IX-lea, eveniment pe care autorul istoriei literaturii române de la origini pînă în prezent, nu l-a mai apucat.

După apariția *Bietului Ileană* (care a provocat imediat previzibile furtuni) și al doilea eveniment, cu implicații și rezonanță literarmente istorică, a fost reînnoirea lui Ivașcu. Cel ce avusese pe alături generații și generații, nu aducea aminte de frisonul prelung de speranță care a străbătut întreaga lucrare didactică românească la vestea „Ivașcu a venit”. Nu era o simplă revenire din bolile dantestice, ci, am pușca spuse, era semnificativul național pe care îl purta în sine. Și nimeni nu s-a înșeșat, atunci, asupra semnificației lui, după cum nu s-a mai putut înșeșă (de sovăise o clipă) atunci cînd George Ivașcu a fost pus să conducă exact revista în care fusese întreprins, cu șase ani în urmă, asasinatul civic al genului, său maștru.

„Din acel moment începe marea destin al lui George Ivașcu omul excelent — și primul — al „Reconquistei” culturale ce se va deslășui, la ceasul potrivit, a fi fost prodromul și lîntia ipostază a celei politice, la fel ca pe vremea pașoptiștilor. Apăruse în prim planul scenei Tudor Arghezi, apăruse Faust în traducerea lui Luceia Blaga, semnază din nou cu numele său P.P. Panaitescu (de la *Genialitatea și Ușche*) și lese de sub tipar volumul I din *Mormonii*. Dar evenimentul crucial, care consacra noua etapă ce se deschisese și prin care genului național i se oferă șansele de a clîștiga în meciul purtat, un timp, cu miștile legate, a fost neîndoișul înaintarea „Cronicii optimistului” în paginile *Contemporanului*, condus de George Ivașcu. Este actul de istorie culturală ce transformă pentru aproape două decenii publicația bucureșteană în nava pilot a culturii românești, pe puntea căreia căpitanul și cîrmaciul și fostul George Ivașcu va cuceri orizonturi deschise și curate.

Ce a fost „Cronica optimistului” nu numai pentru generația noastră, ci pentru toate generațiile care așteptau ziua de vineri ca pe o sîrbătoare a sufletului și a minții, pînă ce conde-lu care deja căzuse în noaptea din ajun a semnat pentru ultima oră, o stim, o mai ținem minte, iar noile generații au greu îsi pot imagina basmul făcut din atîtea întunecimi și toșușii atîtea izbîzni care a fost biografia generației din timpul acela. Călinescu și-a încheiat destinul tocmai atunci cînd se deschide o nouă eră istorică și spirituală. Pe tot acest drum, timp de un deceniu — decenii hărăzitor pentru tot ce a urmat — și pe noaptea mărlășului lingă al „cu respectoasă lampă” evocată recunoscor în discursul roșit sub bolțile Academiei la împlinirea a 80 de ani, George Ivașcu, izbînda călinesciană implicase neglutele eforturi, infinite difipenice, nespuse trădături ale plătului de pe Bistria, obligat să poarte pretioasă încărcătură prin Toancele vremii.

dar George Ivașcu a reușit să creeze, cît l-a fost redactor șef, nu numai cea mai bună, cea mai importantă și cea mai întîlnită revistă noastră, aceea care-i va conferi gloria tuturor marilor ziariști și factori de reviste cu destin istoric din cultura noastră, de la Eliaze și Bariț, la Iorga și Călinescu, cît tot lui li va reveni misiunea de a reda învîntul lumii care, în perioada de ceașcană lui normală, scoasă de sub imperiul anecdotei și glumelor amare. Numirea sa în fruntea catedrei de la care fusese alungat George Călinescu a fost un gest tot alfel de simbolic precum aducerea în fruntea revistei *Contemporanul*, lui i se dădorează renasterea acestei catedrei și cariera universitară a unei întregi pleiade de istorici literari și critici. În spatele fiecărei noi nuriri rămînea scris, un roman, și dacă profesorul și-ar fi scris memorie, povestite cîteodată noaptea tîrziu, ele ar fi fost incredibile. Poate că le vor scrie, în locul lui, cel care li dădorează ștaf. Căci poate nici un „factor cultural” din epoca nă a îndatorat atît de mulți înși și nu lă-a cerut atît de puțin pentru multul ce l-a făcut pentru ei.

George Ivașcu l-a readus pe G. Călinescu în Universitate, pentru că să beneficieze de norocul, cu nimic înlocuibil, al spectacolului marii personalități. Al prezentat vii a genului și tot lui Ivașcu se datorase reînnoirea, pe poarta din față, a lui Luceia Blaga în templul de unde fusese ostracizat, ca și Argezei, spre a lăsa loc liber lui A. Toma și altora, striviți de veșnicătatea lui. El a făcut un dar prețios, ca 25 de catedre noulor generații, restabilind, totodată, demnitățile reînnoite a genului românesc.

„Dar în loc de recunoștință, multora li s-a părut la un moment dat, prin 1966, că „Maurul și-a făcut datoria” și prin urmare ar fi bine să oiece, să le lase locul curerit și să se ocupe numai de „gazetăria” lui. L-am cunoscut tocmai atunci, deși țînăz unuia prieten cu mult mai tînr, pe care-l văzuserăm crescînd de copil într-un cartier al Bucureștilor unde și eu îmi purtasem pașii prin adolescență și prima tinerete. El adora pe Ivașcu, lucra la *Contemporanul* și mi-a povestit necazurile, jignirile și mai ales cabala căreia li era țînăz. Mi-a vorbit despre proiectul de a da o mare istorie a literaturii române adușă la zi cu orizonturile și ritmul epocii deschise de Congresul al IX-lea. Si m-a dus la el. A fost una din acele întîlniri care hotărășe destinul meu om, cum nu mai avusesem în viața mea decît în februarie 1960, cînd profesorul Alexandru Pîru m-a prezentat academicianului Alexandru Rosetti.

O după amiază întregă ne-a permis să desoperim că bărbatul care avea pe atunci ani mei de acum și țînărul care-și termina a doua facultate la 33 de ani sînt de fapt o singură ființă vibrantă în același timp la istoria noastră — pe care si pe Viorel Cozma, însoțindu-l și în tranșă redactorie, în stare să smulgă manuscrisul direct din creierul autorului, pe Gogu Popovici tehnoredactorul ce ținea piept fenomenului lui tehnoredactor și regizor care era „Asesorul” — cum îl spuneau toți. După trei ani apăsare primărie și din păcat ultimul rolum din istoria literaturii române, care se opena în 1966, nu fără un tîlc adine. George Ivașcu era un pasoptist și nu un maiorescian, deși a scris și despre Maiorescu și despre Gherea cu competență și profunzime. Ținuse să dea cartea dăinurilor și renasterii unui popor prin cultura sa, fiindcă se cădăde cu curaj asupra exactitudinii istoric pe care-l trăia țara întregă întreg 1985 și primăvara lui 1989 cînd a apărut, căzînd ca o bombă peste toate planurile celor ce-l pensionaseră prematur din cultura română.

Istoria literaturii române — care a fost așezată, la apariție, de mai mult de cîte pește 25 de ani în urmă, alături de nădădirea lui Iorga și Călinescu — rămîne, fără îndoială, alături de acțiunea sa culturală și didactică, evocată mai înainte și de „Seria Ivașcu” a *Contemporanului*, capodopera indiscutabilă și probabil nemuritoare a celui ce și-o a cu sine, astăzi, la bîncă. În vespicie, în vespicie, cînd pe un răsunet în care s-a investit întreț și s-a dezvălînt în ceea ce avea mai caracteristic — o uriașă iubire și un devotament pînă la jertfă pentru neam și cultura română. O tot atît de uriașă deschidere către universal, către aerul înălțimilor spirituale ale omenirii, care a făcut de azi astăzi celui mai citit și mai departe văzător în țară literar și critic român, celui care a crezut și a demonstrat primul că „avem o strălucită literatură, de mulți invizibilă”.

George Ivașcu s-a simțit dator să realizeze ceea ce rămînea în alb la Iorga și Călinescu: demonstrarea sincretismului culturii române cu marile curente de cultură ale Europei, adică nu numai valoarea intrinsecă universală a creațiilor ei majore, ci și „respirația” europeană, universală a genului românesc, ceea ce și explică reșuța lui.

Anci, între moloz și zădărie, zăbîndu-se cu materia rebelă spre a crol o nouă față culturală, demnă de coreșpondența și rolul său în cultura românească, am descoperit și am simțit marea acestui om modest, care își rețea orice elogiu cu un „bea mai bine paharul ășta pe care l-îam umplut mai mult cu sîmț și a treabă”.

Îmi amintesc cum, zăzînd că profesorul Alexandru Elian țînuse o conferință înaintea despre barocul românesc și innoșe totodată imaginea lui Dosoftei, dar că, mîna, ca de obicei, la calendă, publicarea ei, a-mă instruit să-i „înformez” că cineva vrea să-i ia înaintea cu publicarea versurilor descoperite (intimulate) în gresămă și și că revista *Contemporanul* î țînă la dispoziție o pagină întregă spre a ajudeca prioritatea. Așa a apărut Dosoftei-poet Iale din care a ieșit apoi ca din Mantaua lui Gogol toată moda barocului cultural românesc. Deși se știu originea și nu este citat tocmai așa care a verificat imediat pentru mine, pe profesorul Elian. Este doar un exemplu. Cîțitorii cărții vor descoperi, cu umire, multe altele.

„Dar ceea ce a covîrșit, poate, în personalitatea lui George Ivașcu a fost minunata lui disponibilitate pentru un sentiment atît de rar: al prieteniei. S-ar putea scrie un elogiul al prieteniei în stil clasic numai povestind despre George Ivașcu. Nu am văzut un om mai dispus să se stompone în umbra unor prieteni de aceeași generație, să-i slujească pînă la pericolitatea propriei stătuții, numai în virtutea acestui sentiment, deși era evident că drastica selecție a timpului li destina la neantului, și pe el neamuri. Cît privește afectivitatea, profesorul aspirau la o carieră sau un destin în cultura română, și pe care-i descoperea în stare să-și realizeze aspirațiile. George Ivașcu este al treilea la dînt-o serie inaugurată de Maiorescu — făcător de oameni și meserie atît de rară tocmai fiindcă cere o conformitate specială întregii ființe. În preajma lui cel mai modest debutant cu o strelcie de talent se simțea important, iar ziua cînd era lrvitat a pași pragul redacției intrate în mitologia vremii erau o consacrare.

Simpla prezență în preajma lui George Ivașcu era un privilegiu în dar al lui. O bucurie care explică, de altfel, devotamentele, pînă la autodisgrajere, ale celor ce i-au fost colaboratori decenii în sir, trăgînd umăr la umăr cu el la greaua cărută a unei publicații, într-o cultură ce era atita nevoite de acest lucru.

Nu era însă numai dascălul de gazetărie, înegribil, care prin simpla mișcare a condotelui pe manuscris, pruncînd „eterna” scotidă la lumină grăuntele pretios, ne învăța cum să scrii în viitor; nu era numai acela căldură sufletească de neuitat, strună cu ironie și autoironie, cu un fel de cinism jucat, de sub care simțea înăuntru înpreșul sentimentalismului moloz; ci era, mai presus de toate, cel care țînăz și diplomația înființă cu care se pornea în acțiune, pulverizînd obstacolele, ocotind alai veto-uri previzibile, punîndu-se cheșeaz pe sine spre a angaja un nou mecanism al producției, spre a netezi drumul Nicodană și a chiblui George Ivașcu pentru sine a zecea part de din ce a făcut pentru o întregă generație, cu care a populat ceea ce amenința să devină un pustiu, sau o populație intelectuală monocoloră. Cîndva, într-o zi, de i se va aceluși și lui un volum de felul celui consacrat recent lui Blaga de Jonel Oprisan, va reieși statura acestui om care ne-a părășit spre a-și lua locul pe boltă, alături de toți ai săi, de care a fost atît de legat, și cu care i se cuvîneșă împărțea ceea ce le este hărăzit. Alături de George Ivașcu și alături de toți cei cărora i-l-a redat o nouă viață în carnea sa.

Dacă există o minșiere, atunci cînd te despartă de un om ca George Ivașcu, un om căruia, personal, îl dătozești și cel mai rar lucru de pe lume: cîteva clipe de deplină fericie umedă, după aceea ale copilăriei, clipe din acelea care te fac imun în fața temerii de moarte, fiindcă, după ce te-ai tratat, poți

DIN POEZIA AMERICANĂ

ROBERT CREELEY

Pe numele său adevărat David Gray, profesor la Catedra de poezie și literatură la Universitățile din Buffalo și New York, poetul Robert Creeley este o fire profund romantică, verbul său se încarcă de o magie anume, iar visul este purtătorul mesajelor umane, ale absaltele condiții omenești mereu sub semn de întrebare. Un spirit vizionar, oracular trăindu-și poezia și viața cu o satică inteligentă, experimentind faustic pe fiecare cuvânt al său, împovărându-și de har și multiple vesminte semantice. Robert Creeley este un grav unic în sintaxa limbii engleze; unul din marii poeți ai secolului XX, un continent liric nou și mereu înnoitor.

Corbul

Mă urâte pentru că nu-l mai hrănesc
negrul corb întemnițat în cușcă.

De acum înainte nu mă interesează viața lui
intrucît l-am ucis.

L-am lovit peste cap cu bățul acesta
și nu mai am de cine să rid.

Boala este o dihonie a căinței.
oricum ea nu are nevoie de iusuciniță.

Rugăciune

Binecuvîntă
acel ceva infim
dar nestîrbit
și tainic

înăuntrul lui simțurile
alcătuite lucrul
în firecul lui :

simțimînt pentru unul anume
afit de mic și tare tainic.

Muzica apei

Cuvintele sînt o răpitoare muzică.
Cuvintele-s oglinzile apei.

O împeze sonoră
muzica rîului
pentru bărci,
păsări și frunze.

Ele își caută un loc
pentru hrană și tînă
n-au nici un înțeles,
nici o tînă.

Cutia

Trei latruri,
patru
ferestre. Patru
uși, trei
brațe.

Pentru John Chamberlain

Tabloul

O căsuță
cu
ferestre cit ochii.

Aristocrate
alunecări
pe scundele (fărmuri
ale rîului.

Doi arbori
de un verde crud —
înalte sensuri ale ogrăzii.

apoi albastră cerime
și stearsă lumină
prin nori.

adu-îl acasă, mie și mi-îl dai —
am văzut animalele tăiate-n două, tu sperai
ceva moale minunat, nesperat, grîjului —
forma unui obicei vicios de via

ca să poți lungi urechi să mai ai
în chip de lezare de casă și mai stal.

Mari. Merit. Voi mari. Vreas.
Dimineața, în miezul nopții. Te-am întrebat
dacă te duceai să faci rost de un ciine
ce fel de animal ai fi vrut pentru mine ?

Un ciine-n mălăsoasă blamă-moale, o găină —
pene și blană să se repete în via.

Cind sărești coborât și crește întineric
am văzut un animal în parcul steric.

adu-îl acasă, mie și mi-îl dai —
am văzut animalele tăiate-n două, tu sperai
ceva moale minunat, nesperat, grîjului —
forma unui obicei vicios de via

ca să poți lungi urechi să mai ai
în chip de lezare de casă și mai stal.

Mari. Merit. Voi mari. Vreas.
Dimineața, în miezul nopții. Te-am întrebat
dacă te duceai să faci rost de un ciine
ce fel de animal ai fi vrut pentru mine ?

Prezentare și traducere
de Ion Iuga

N. Gadonschi : „Ceromică“

Flori

Aminteste-ți drumul
bănănește-ți primul culcuș
cu tot trupul în
numai umbriet —

aparente focare
în constiință. Ele
veghează lumea

firziu venind către mine

dar le simt eu alt mai vil și
curat.
Mă — dăruindu-mi timp de idei
aluns în groapă înaintea ta
ritualul după răbdarea florilor.

Piesă

Unu și
unu, doi,
trei.

Pasărea

Ce mi-ai sădit
cu n-am bănuț —
ea a spus că a zărit
o mică pasăre, a zvonit.

Unde este.
În copac, ai răstii,
ah, ei a spus. Si-am crezut
c-ai vorbit cu mine.

Afacerile

A fi în dragoste-l fel
plecării afară să înțelegi vremea.
Nu-mi repeta treseala. Dacă o iubesti
cum și ea pălmas-te rivaeste.

Viță ce s-a întimplat, îndepărtata sansă
arzind în propriu-ți rug.

Pentru indian trecul a fost
o înțelegere a subsistenței.

Ciudate recorduri.

Dacă tu

Dacă tu te-ai fi înțeles să faci rost de un ciine
ce fel de animal ai fi vrut pentru mine ?

Un ciine-n mălăsoasă blamă-moale, o găină —
pene și blană să se repete în via.

Cind sărești coborât și crește întineric
am văzut un animal în parcul steric.

adu-îl acasă, mie și mi-îl dai —
am văzut animalele tăiate-n două, tu sperai
ceva moale minunat, nesperat, grîjului —
forma unui obicei vicios de via

ca să poți lungi urechi să mai ai
în chip de lezare de casă și mai stal.

Mari. Merit. Voi mari. Vreas.
Dimineața, în miezul nopții. Te-am întrebat
dacă te duceai să faci rost de un ciine
ce fel de animal ai fi vrut pentru mine ?

Prezentare și traducere
de Ion Iuga

REVISTA STRĂINĂ

Soukroma Galerie

NOUL VOLUM DE POEZII AL ARTISTULUI POPORULUI, JAN PILSAR,

din R. S. Cehoslovacia, a apărut în prestigioasă colecție „Poezia cea” se numește „Galerie” particu-lar. „Tablourile” expuse în această galerie au fost scrise de autor într-o înfrăgă viață de poet. Cu alte cuvinte, o retrospectivă de poezie. Pentru colec-tia cuprinsă în acest volum este caracteristic faptul că au fost evitate falsurile, idica poezie care produce efect la prima lectură. Poezia gesturilor plane nu și-a găsit locul în acest vo-lum, al zălea în ordine cronologică al poetului.

„Galeria particulară” demonstrează că Jan Pi-lsar nu este adeptul abstracționismului, poezia sa fiind plină de „pomii și culori și de vreme”, plină de reflecții filozofice inspirate de lucrurile cele mai simple. Poeziile ne poartă prin locurile dragi inimii poetului : lacurile marelui, lărmurile băl-tice, plajele însoțite ale Mării Negre. „Tablourile”, „portretele” și „schiețele” ultime părți a volumu-lui realizează un autentic „autoportret” al poetu-lui.

Volumul este dominat de arta echilibrată a por-tretului și o interesantă colecție de desene și acuarele ale lui Pablo Picasso. Dar nu este vorba de pictură în izolare, în centrul propriei ființe.

„Galeria particulară” are ferestrele larg deschise spre toate cele patru zări. Cel care citește provenșia „Galeria” a lui Jan Pilsar se va putea gândi că a asistat la un verisimil de excepție.

ÎN CADRUL EXPOZITIEI „DOUGLAS COOPER SI MAESTRII CEBISTI”, organizată recent la Ber-na, în Elveția, vizitatorii au avut ocazia să facă cunoștință cu o interesantă colecție de desene și acuarele ale lui Pablo Picasso. Dar nu este vorba de pictură în izolare, în centrul propriei ființe.

Cel doi s-au cunoscut în Paris în anul 1913, în perioada când prietena pictorului, Eva Gouel, se îmbolnăvisse grav de tuberculoză. „Viața mi s-a transformat într-un infern — îl scria pictorul Gertrude Stein. Eva este din vreme și mai bună și se află în spital de peste o lună. Aproape că nu mai lucrui, nu fac altceva decât să mă duc se-o vizitez, iar jumătate din vreme mi-o petrec în metrou”. În perioada următoare, Picasso a pictat-o pe Gabrielie, această ascunzindu-și cu grijă portretele. Același lucru l-a făcut și cu acuarelele, reprezentând întotdeauna personaje pe care pictorul i le-a dăruit cu dedicații de dragoste.

La 14 decembrie 1913, Eva a murit, și este de presupus că cel doi nu și mai ascundeau în căsuța. Luera ciudat însă, Picasso s-a mutat din Mont-parnasse în cartierul Montroque, pierzând astfel le-gătura cu Gabrielie. Aceasta s-a căsătorit în anul 1917 cu pictorul Jean Cocteau. Picasso și-a torându-se trei luni mai târziu cu dansatoarea rusă Olga Koclova.

Gaby Lespinas a început să vîndă din tablourile pictate de fostul ei prieten din tinerețe și începutul anilor '20, străduindu-se să stărgă dedicații pictorului. Lucrările lui Picasso au fost cumpărate de colecționarii americani Douglas Cooper, Picasso a avut ultima dată cu Gabrielie în anul 1917, în anul 1916. El în 1928, după cum ne asigură prietenul său Pierre Drix, într-o vilă din Firo-tropes. La vremea venitului trei femei, totuși în jurul a 20 de ani, dar pictorul nu a mai recunoscut-o pe cea care îl fascina în începutul de secol...

UNUL DINTRE FILMELE CARE ÎN CURSUL ANULUI 1968 s-au bucurat de cel mai mare succes pe ecranele cinematografele americane și ale Europei occidentale a fost coproducția a-mericano-australa-nă „Crocodili Dun-dee”. Este un film plin de scene ve-sele, care însă are și momente de me-rit deosebit.

Asupra diferenței de mentalitate a omului de ieri, „din natură”, cum se spune în film, și cel de azi, „din natură urbană”. Cete două părți ale filmului exprimă foarte clar acest lucru : prime se desfașoară undeva în interiorul oestisirilor aus-triece, unde așază și o femeie americană Sue se deplă-turează pe vîntor pe vîntor de cocoo-șcaș (de aici și denumirea filmului). Cea de a doua parte se derulează la New York, unde Dundee o urmează pe fermecătoarea Sue, de care se îndră-gostește ea însăși. Filme.

Aușușii realizatorii filmului pun în lumină contrastele sociale ale celui mai cunoscut dintre orașele americane. Pe de o parte vedem mediul super-luxos unde trăge eroul nostru, mediul în care se întreveste în mod clar și un potențial, se-cunoscute exorbitante la care Sue îl invită și îl înso-țește cu ostentație. Versusul medietății este repre-zentat de lumea plină de grîji și neajunsuri a populației de culoare, a prostițuților. În felul acesta se bucură în continuare de mare interes din partea spectatorilor — și dovedește a fi ceva mai mult decât sloganul de pe ge-neric, „o comedie aventuroasă”. Prin oglindirea unei mizerii a ghetoșului new-york, reali-zații filmului se inseră printre cel care se opun înegalității rasiale, militînd pentru bună înțelegere și cooperare între oamenii de diferite culori.

SPORT

Dimineață de caprifoi...

„...și de tuberoze. În cămară, boabe de roșu. Și toate astea, fiindcă, în sfîrșit, am văzut o brigadă de arbitri necștinți, pedepsită. Dar ră-mine, nisipio-nă voră, întrebare : de ce n-au comentat croniciarii de specialitate finala Cupei României ? Pentru că meciul, pîndit cu borbă de arbitri cînd mingea se afla în posesia stelștilor, a fost pe alocuri foarte frumos, așa cum se și cuvîne să fie cînd se întîlnesc două echipe mari și care-ou șmintinți, de-a lungul vre-mii, întreg fotbalul românesc. Dacă fotbalul e și dragoste, atunci el merită slujit în toate împrejurările. Însă totuși croniciarii au luat poziția mulțului de la manotă, privind lumea printre degetele așezate greblă în dreptul ochiului și-au fluierat în gînd melodia lui Ionel Fernic, scrisă pentru Zevaidoc :

„...Dragoste e ca și o niie,
Te mîncînc și-n călcîcie,
Și te scarpîni și-n opincă :
Ziuu, noaptea te mîncînc...”

A fost un meci pe alocuri foarte frumos, dar care-ou intrat în crîpa acoră a legendelor negre în ultimul minut de joc. E limpede pentru toată lumea că al doilea gol al Stelei a fost un gol valabil și la fel de limpede, pivit chiar din unghiul de fugă al corciorii, e faptul că arbitrii au tras sforile, cu premeditare. Oamenii buni, însă, lucrul acesta se întîmplă (noi l-am denunțat mereu) de mult prea multă

— CREDEȚI CĂ RELATIILE DIN FAMILIE, DIN CASNIC REFLĂCĂ ÎN VREDE FEL RELATIILE DIN SOCIETATE ? a fost întrebând marșea scriitor american John Updike.

— Relațiile dintre bărbat și femeie și, în special relațiile din căsnicie au trecut în ultimii să zicem cincizeci de ani prin prefăcări furtoase. În acest spațiu — raportul dintre bărbat și femeie — se concentrează aproape totul despre ceea ce merită să scrie pentru mine aproape tot ce se află în afara acestui raport nu este interesant. Aș spune că relațiile din viața de familie cunosc o anumită corolație, o anumită impuritate. Așa se întîmplă în multe părți de lume, dar de această nu or îl învințuie scriitorii. Forțele care contribuie la impurificarea relațiilor interumane, în cazul de față relațiile din familie, din căsnicie, în de meca-nismele societății. De aceea, cred că viața de familie și relațiile interumane nu au fost nicîi în vremurile trecute pure și că fiecare generație a avut, din acest punct de vedere, greutățile ei. Conflctele dintre sexe apar ca urmare a unei polarități biologice, dar sînt determinate și social. Am impresia că eu, ca scriitor, cîntecș nel mai bine aceste aspecte ale vieții. Nu mă pricep la război, nu mă pricep la politică, nu am făcut niciodată o muncă politică concretă. Eu cunosc viața, știu să scriu, știu să scriu, știu să scriu. Și este destul de scris. Înăd în timpul generației părinților mei s-au produs schimbări care nu au fost descrise de aceeași ambia mea de scriitor. Este să descrii aceste transformări. Nu cred că simpla descriere a fenomenelor din căsnicie, a relațiilor dintre bărbat și femeie potă să fie interesantă. Chiar dacă descrierile și arătăm adevărul gol-golul el nu se transformă de sine în realitate. Dar dacă arătăm oamenilor acest adevăr, ei pot deveni mai înțeleși, mai atenți. În felul acesta, prozele mele, chiar dacă într-o mică măsură și în timp limitat, îi ajută pe oameni să înțeleagă anumite lucruri și să fie mai atenți.

— FRICH KASTNER

(1893-1974), născut la Dresda, distins în anul 1937 cu Premiul Büchner, este cu-noscute călătorilor noștri ca prozator și publicist de recunoscut talent. Cărțile lui pentru copii au fost traduse în multe dintre limbile pămintului, la fel ca și romanele sale umo-rorice și satirice.

„Din păcate, poezia sa este puțin cunoscută în afara spațiului de limbă germa-nă. Poeziile lui sînt adre-sate marelui public, ele sînt sarcastice, ironice și melancolice, inspirate din trăirile proprii, dar și din atmosfera epocii care a ur-mat primului război mondial. În ele sînt pline de poate ca nițieri în poezia altor poeți interbelici și accentele cabaretelor. Perlele din anii '20, Poe-ziile lui Kastner, redescoperite nu demult în spațiul germanic, este plină de paradouri, cu un ton direct, fără compromisuri. Ea exprimă sentimen-tul generat de război, de pierdere și de căutare a sensului. În poezia lui Kastner, care a trăit tragedia celor două confrațiri mondiale, dar, în poezia acestui fapt, ea este numai aparent pesimistă, înscăpă de căutare a sensului. Este ceea ce astăzi constituie într-o chemare și trăi demn, iar prin percepțele sale morale, prin apelurile la ratine sănătoșă, este astăzi mai actuală ca oricînd.

„MARENE SERVICIULUI ESTE CEA MAI MARE ENOCHISARE PERSONALĂ”, sustine scri-toarul francez Olivier Todd în romanul său „La balada du chômeur” (Balada șomerului), apărut la editura pariziană Grasset.

„...și de tuberoze. În cămară, boabe de roșu. Și toate astea, fiindcă, în sfîrșit, am văzut o brigadă de arbitri necștinți, pedepsită. Dar ră-mine, nisipio-nă voră, întrebare : de ce n-au comentat croniciarii de specialitate finala Cupei României ? Pentru că meciul, pîndit cu borbă de arbitri cînd mingea se afla în posesia stelștilor, a fost pe alocuri foarte frumos, așa cum se și cuvîne să fie cînd se întîlnesc două echipe mari și care-ou șmintinți, de-a lungul vre-mii, întreg fotbalul românesc. Dacă fotbalul e și dragoste, atunci el merită slujit în toate împrejurările. Însă totuși croniciarii au luat poziția mulțului de la manotă, privind lumea printre degetele așezate greblă în dreptul ochiului și-au fluierat în gînd melodia lui Ionel Fernic, scrisă pentru Zevaidoc :

„...Dragoste e ca și o niie,
Te mîncînc și-n călcîcie,
Și te scarpîni și-n opincă :
Ziuu, noaptea te mîncînc...”

ÎN ANUL 1968, CU OCAZIA CELUI DE AL XX-LEA CONGRES AL I.B.B.Y. (Asociația internațională a cărții pentru copii și tineret), care a avut loc la Tokyo, congreul de presă Asahi din Iuhun a fondat „Rising Sun” (Răsăritul soarelui răsărit). Potrivit regulamentului, Premiul se acordă anual de către un juriu internațional, pe baza recomandărilor secțiilor naționale afiliate la I.B.B.Y.

Dotat cu o sumă importantă, premiul se distribuie cu prieteli deschidîrii Tîrgului Internațional de carte de la Bologna (Italia) și este înscăpă de o colecție sau instituții pentru activitatea lor excepțională în domeniul dezvoltării și răspîndirii literaturii pentru copii, pentru un grup de carte, respectiv să constituie un sprijin material important în activitatea viitoare a celor interesați.

Pentru prima dată, „Rising Sun Prize” a fost decernat în anul 1968. Premiul a avut de ales dintre cîteva titluri dintr-un grup de femei animate de dorința de a contribui la îmbunătățirea situației necorespun-zătoare a manualelor școlare. Un alt scop urmăr-it de „Banco del Libro” este cel al aprovizionării bibliotecilor școlare cu cărți din toate domeniile, precum și realizarea unei rețele naționale de bi-blioteci școlare, în special în mediul rural, și a unor minibi-blioteci școlare în periferiile orașelor.

„Banco del Libro” intenționează să fondeze un centru de documentare al literaturii pentru copii din țările Americii Latine. Fundația mai are și alți planuri menite să conducă la răspîndirea literaturii pentru copii și tineret, în condițiile în care părinții acestora, din evidente motive materiale, nu le pot pune la dispoziție cele necesare.

Fănuș Neagu

UN POET - O LUMIE

Imant Ziedonis

● Imant Ziedonis (n. 1933) face parte dintr-o generație de mijloc. De mai bine de două decenii, poetul de la Riga s-a impus pe plan mondial și este în unanimitate considerat cel mai important poet din Letonia, după Jan Rainis. Tema predilectă a

poemelor lui Imant Ziedonis este spațiul balitic cu nenumăratele sale mituri și drame. Cînd vorbește despre lumea reală a veacului nostru, poetul leton este vitalist și vădit interesat de evoluția gândirii poetice contemporane.

Semințe celeste

Semințele celeste cu ultima lumină.
Întruna bat în ochiul de fereastră
Și așteptăm cu norii să ne vină
Străbunul crez și cu vechimea noastră.

Lumina fuge iar, mai slabă, mai subțire,
Doar un grăunte cade și pîlpîie în prîpîș,
Și iar din el pornește rol de fire
Și iar lumina noastră pe noapte se-nfirpă.

Terțați-mă că mai trăiesc,
Terțați-mă că mai respir profund,
Terțați-mă că încă mai plutesc,
Că nemiscat nu zac la fund.

Puteți să-mi faceți țărăși vînă,
Că nu știu să pășesc cu țarma,
Că nu știu prin călduța țînă
Să-mi las și eu mizeră urma...

Cui folosește jalba asta tristă ?
Te du cu tot cu jalba asta tristă.
Aicea într-un glas suspină țoți la rînd.
Vino cu noi și zboară într-ocești gînd
Și dă-ne ușurință și cale pentru zbor
Și o să vezi cum zările ne dor.

Nu suspina ! Noi le avem pe toate
În asprul rai cu toatele pe roate.
Sfințește-ne doar cu țâis de briei,
De nu, mai bine nu veni pe-ai.

Neaptea pe stîncă abruptă
Se cățăra cerșii la rînd,
Spre ceata de scînduri,
Ca lup de mare dormind.

Pentru cei ce se dormin nopțile,
Faptul ar trece neobservat,
Dacă pe lanțuri de anecere
N-ar atîrna caravale.

Diminețile ne dau la vedere,
Dintî acuză de stîncă,
Anecere prinse de ei,
Cerșii spinzurate pe fiorduri.

Abia acum înțelegem,
Că neaptea caravalele arcă
Pe stîncă abruptă și rece,
Spre capitanul bătrîn.

Nu știu ce piatră proastă sînt,
De m-au zvîrlit în geam strîin.
În alții voi cădea curînd,
Ca din senin.

Nu știu ce piatră proastă sînt,
Căci țărăși sînt în pumn sîrîn,
Blestemii și ară sînt în vînt
Și cupsa cu venin.

Și Doamne sînt fără de grai,
Nieri tu protest, nieri tu suspin
Și țărăși în cumpîiș alai,
Ajuag în geam strîin.

Prezentare și traducere de Stelian Giuța

SEZONUL CINEMATOGRAFIC ÎNCEPE ÎN ITALIA ODATĂ CU FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILMURI DE LA VENEȚIA

● SEZONUL CINEMATOGRAFIC ÎNCEPE ÎN ITALIA ODATĂ CU FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILMURI DE LA VENEȚIA. Acesta este cel mai important eveniment cultural al Italiei, fiind unul din cele mai vechi și mai prestigioase festivaluri de film din lume. Ediția din acest an va fi deschisă de filmul „L'Amore a iuto” de Pier Paolo Pasolini.

● DORINȚA, SETEA DE A CUNOAȘTE, care ascunde multe și felurite aventuri, ne însoțește de la vîrstă cea mai fragedă pînă la adevărată bătrînețe. Pînă sînt copiii care sînt și ei exasperați de părinți, frații mai mari, bunicii și rudele apropiate cu întrebări care încep totdeauna cu de ce ? De ce visăm ? De ce nu zboară ei țînci ? De ce ?

● ATÎT COPILOR CIT ȘI CELOR MARI, editura pariziană Hachette le-a pus recent la dispoziție o modernă enciclopedie consacrată lui de ce ? Este vorba despre lucrarea „Le nouveau dis, pourquoi ?” Interesant este faptul că această lucrare nu este orînduită clasic, după alfabet, autori urmind tirul logic al evoluției grădului de înțelegere și de gîndire al copilului. Răspunsurile sînt scurte și clare, pe înțelesul celor mici, în așa fel formulate, încît copiii să nu mai aibă nevoie de noi de ce ? Ca orice enciclopedie care se respectă, și această este însoțită de un mare număr de fotografii și desene.

● LITERATURA FRANCEZĂ PENTRU POPULARIZAREA ȘTIINȚELOR este un nivel deosebit de ridicat și se află într-o permanentă căutare de noi căi către sufletul și mintea celor care abia au făcut primii pași în lumea lui a mic de mînd. A mare de țînc.

CEL ȘI MARELE SCRITOR ARGENTINIAN JORGE LUIS BORGES

● CEL ȘI MARELE SCRITOR ARGENTINIAN JORGE LUIS BORGES (1899-1986) scria în prefața unei dintr-o colecție de cărți ale lui Lewis Carroll „Alice în țara minunilor” că lumea este alcătuită din lucruri care pot fi ordonate pe categorii și că una dintre aceste categorii este și cea a lucrurilor necăle, inexistente. Borges însuși a categorizat aceste lucruri într-un imperiu alfabetic unde a alcătuit din lucruri care pot fi ordonate pe categorii și că una dintre aceste categorii este și cea a lucrurilor necăle, inexistente. Borges însuși a categorizat aceste lucruri într-un imperiu alfabetic unde a alcătuit din lucruri care pot fi ordonate pe categorii și că una dintre aceste categorii este și cea a lucrurilor necăle, inexistente.

● ÎN „ZOOLOGIA FANTASTICĂ”, J. L. BORGES surprinde lumea peștiră a monștrilor creați de fantezie și mitologie de-a lungul secolelor de către culturile cele mai diferite, în țările cele mai îndepărtate. Acestea sînt însoțite de ilustrații preluate din publicatiile secolelor XVI și XVII. Cu toate că se referă la sistematizare și cu toate că este ordonată după alfabet, cartea lui Borges este un exemplu de lipsă de sistematizare, o combinație liberă de animale mitologice și animale inventate de Lewis Carroll, Franz Kafka, E. A. Poe etc. În felul acesta, Borges devine organizatorul grădii zoologice scrii mai originale și mai impresionante, din care nu elimină nici o tradiție culturală. După cuvintele scriitorului, este o „grădina mitologică” locuită nu de lei, ci de sfînci, centauri și o galerie întregă de ființe care nu au existat în realitate. Ne adăim de în fața unei grădini zoologice a fanteziei umane.

Luceafărul

Revistă editată de
UNIUNEA SCRITORILOR
din REPUBLICA SOCIALISTA
ROMANIA

Redactor șef :
Nicolae Dan Frunteletă
Mihai Ungheanu (redactor șef
adjunct), A. I. Zănescu
(secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA : București, Plata Scintel nr. 1, tel. 17 32 09
ADMINISTRAȚIA : Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 96
Tiparul executat la :
COMBINATUL POLIGRAFIC
CASA ȘTIINȚII